

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Osayleiskaavan muutosehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä MRL 65 §:n ja MRA 19§:n mukaisesti 17.8.-15.9.2020 välisen ajan.

Kaava-aineistoihin oli mahdollisuus tutustua 20.8.2020 järjestetyssä kaavaillassa, mikä pidettiin Lohjan pääkirjaston Järnefelt-salissa. Lisäksi ehdotusvaiheen kaavaratkaisuun oli mahdollisuus tutustua esittelyvideon avulla.

Osayleiskaavamuutosehdotuksesta saatiin nähtävilläoloaikana 14 lausuntoa ja kuusi muistutusta. Saadun palautteen ja lisäselvitysten perusteella kaavakarttaa ja -määräyksiä on tarkistettu. Tarkistukset koskivat yksityistä etua: niitä osallisia, joita muutokset koskivat, kuultiin erikseen 5.11.-19.11.2020 ja luo-6 -kaavamerkinnän osalta 7.10.-21.10.2021. Erilliseen kuulemiseen liittyviä muistutuksia saapui kaksi.

Kaavoitus suoritti yhdessä Länsi-Uudenmaan museon kanssa rakennetun kulttuuriympäristön maastokäynnin 8.10.2020. MRL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 29.10.2020.

YHTEENVETO SAAPUNEISTA LAUSUNNOISTA

Saapuneissa lausunnoissa edellytettiin tarkennusta työpaikka-alueen (TP), asuinalueen (AO) ja maa- ja metsätalousvaltaisen alueen, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) kaavamääräyksiin sekä rakennussuojelua ja kulttuuriympäristöä koskeviin kaavamerkintöihin ja -määräyksiin. Lausunnoissa esitettiin tarkennusta myös meluntorjuntatarvermerkintään sekä luontoarvoihin liittyviin kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

Lausunnoissa edellytettiin tarkistamaan rakennussuojeluun ja kulttuuriympäristöön sekä luontoarvoihin liittyviä tietoja. Lausunnoissa todettiin, että luontoselvityksiä tulee täydentää.

Lisäksi lausunnoissa esitettiin kaavaselostuksen täydennystä melualueelle jäävien rakennuspaikkojen osalta ja edellytettiin kiinnittämään huomiota meluntorjuntaan ja riistan kulkuun.

Kaavalla todettiin olevan kielteisiä luontovaikutuksia ja sen olevan ristiriidassa luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja ilmastomuutoksen torjunnan tavoitteiden kanssa. Lisäksi tuotiin esiin, että kaavan vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen tulee arvioida.

YHTEENVETO SAAPUNEISTA MUISTUTUKSISTA

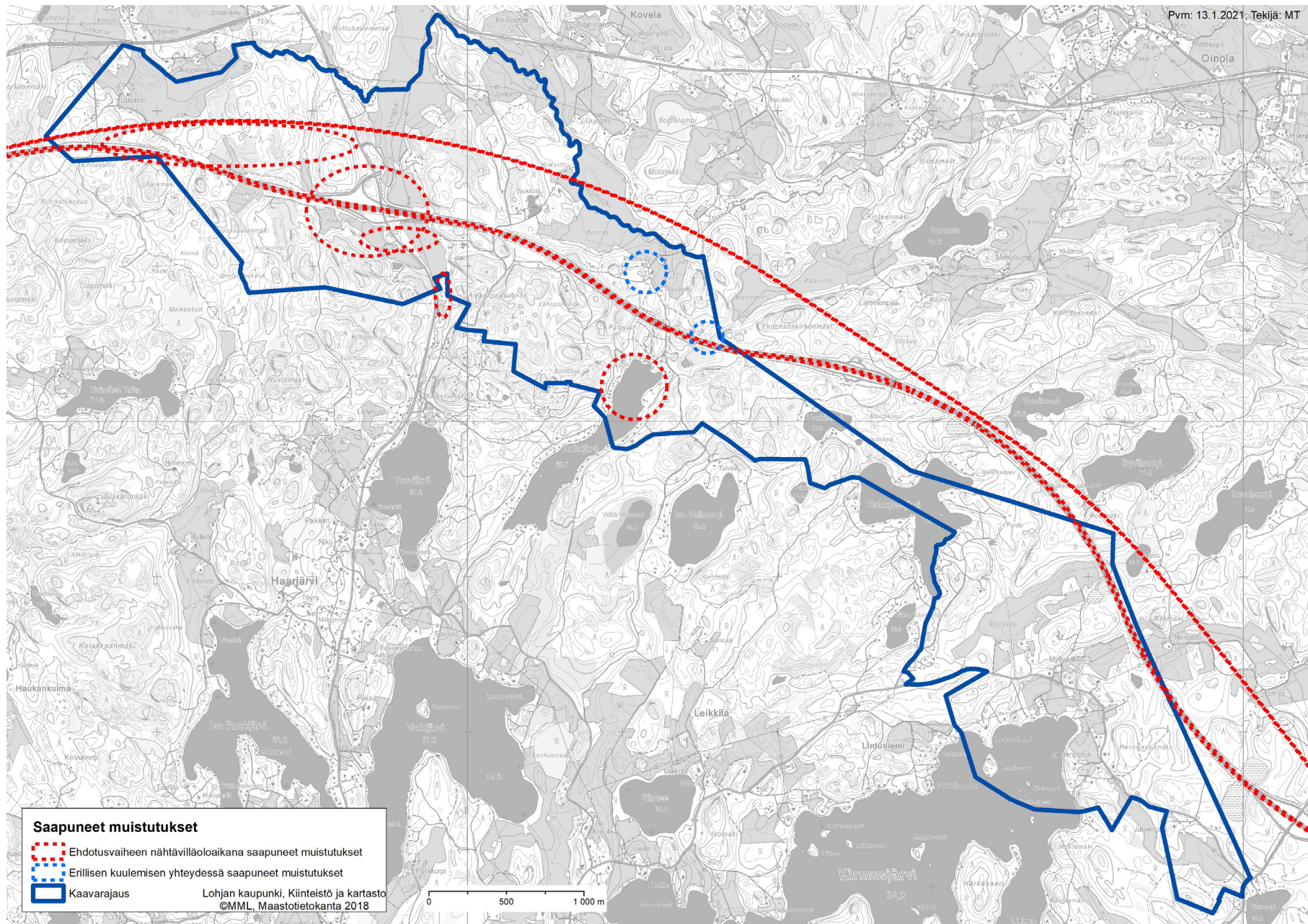
Saapuneissa muistutuksissa on kiinnitetty huomiota työpaikka-alueen laajuuteen ja sijoittumiseen loma-asuntojen läheisyyteen sekä työpaikka-alueen toimintojen aiheuttamiin ympäristöhäiriöihin. Työpaikka-alueen on todettu aiheuttavan haittaa alueen luontoarvoille ja liittymän kaakkoisalue on esitetty poistettavaksi.

Saapuneissa muistutuksissa tuodaan esiin huoli oikoradan aiheuttamasta lisämelusta sekä haitallisista ympäristövaikutuksista. Moottoritiestä aiheutuu häiritsevää melua ja oikoradan suunnittelussa tulee suorittaa uudet melumittaukset. Suoritetut melumittaukset eivät muistutusten mukaan vastaa nykytilannetta.

Saapuneissa muistutuksissa todetaan kaava-alueen luontoarvojen olevan moninaiset ja runsaslukuiset, ja ne tulee turvata kaavaratkaisussa. Luontoselvitysten täydennyksen todettiin olevan osittain puutteellinen ja viheryhteysmerkintään on esitetty täydennystä.

Saapuneissa muistutuksissa on tuotu esiin säilytettävän rakennuksen kaavamääräykseen liittyviä tarkennuksia sekä kiinnitetty huomiota Hämjoen luontoarvoihin. Lisäksi on tuotu esiin, että erillispientalojen alueen (AO-1) asemakaavoitusta edellyttävä merkintä tuottaa haittaa maanomistajalle.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Ehdotusvaiheessa nähtävilläoloaikana saapuneet kuusi muistutusta ja ehdotusvaiheen erillisen kuulemisen yhteydessä saapuneet kaksi muistutusta kaava-alueella.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lausunnon tai muistutuksen antaja (ja lausunnon päivämäärä)	Lausunto tai muistutus	Vastine
Uudenmaan ELY-keskus 10.9.2020	Yleistä Yleiskaavoitusta ohjaa Uudenmaan maakuntakaava, jossa suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat merkinnät: seututie, moottoriväylä, eritasoliittymä, päärata, arvokas harjuaalue tai muu geologinen muodostuma, ulkoilureitti, siirtoviemäri sekä viheryhteystarve. Näiltä osin yleiskaavaehdotus noudattelee voimassa olevaa maakuntakaavaa. Uusi maakuntakaava, Lohjan alueella Länsi-Uudenmaan maakuntakaava, on hyväksytty 25.8.2020. Kaava ei ole vielä lainvoimainen. Hyväksytyssä maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu päärata, valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie, viherysteystarve, seudullisesti merkittävä tie sekä arvokas geologinen muodostuma. Osayleiskaavaehdotus noudattelee näiltä osin myös uutta maakuntakaavaa. ELY-keskus toi valmisteluvaiheen lausunnossa esille, että osayleiskaavaratkaisulla tulee varmistaa, että kaavassa osoitetut asemakaavoituksella toteutettavat työpaikka-alueet ovat vaikutuksiltaan paikallisia. Kaavaehdotukseen on lisätty työpaikka-alueiden osalta määräys, että alue on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä. ELY-keskus esittää kaavamääräystä tarkennettavaksi vielä seuraavasti: "Alueelle voi rakentaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää teollisuus- ja varastotiloja, niihin liittyviä liiketiloja ja maaseutuelinkeinojen tiloja sekä polttonesteen jakeluaseman. Alue toteutetaan asemakaavalla. Asemakaavoituksessa on huolehdittava suunnittelualueen riittävästä toiminnallisesta kokonaisuudesta niin, että paikallisuus varmistetaan." Tavolantiehen, yhdystiehen 1072 rajautuvat uudet AO rakennuspaikat kaava-alueen kaakkoiskärjessä tulee määrätä asemakaavoitettaviksi, sillä ne liittyvät kiinteästi nykyisen voimassa olevan asemakaavan vaikutuspiiriin.	Merkittään tiedoksi. Merkittään tiedoksi. Työpaikka-alueen kaavamääräystä on täydennetty paikallisuuden osalta. Työpaikka-alueen kaavamääräys on seuraava: "Alueelle voi rakentaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittäviä teollisuus- ja varastotiloja, niihin liittyviä liiketiloja ja maaseutuelinkeinojen tiloja sekä polttonesteen jakeluaseman. Alue toteutetaan asemakaavalla. Asemakaavoituksessa on huolehdittava suunnittelualueen riittävästä toiminnallisesta kokonaisuudesta siten, että toiminta ei aiheuta melua, pölyä, tärinää, runkomelua tai muuta ympäristöhaittaa." Tavolantien varteen sijoittuva erillispientalojen alue on osoitettu osayleiskaavaan merkinnällä erillispientalojen alue (AO-1). Erillispientalojen alueen (AO-1) kaavamääräystä on täydennetty seuraavasti: "Uudisrakentaminen alueella edellyttää asemakaavaa." Kaavaselistusta on täydennetty. Kaavaselistuksessa on esitetty kartta asemakaavoitettavaksi tarkoitettua aluetta.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Uudenmaan ELY-keskus	Liikenne Meluntorjuntatarvetta osoittava osayleiskaavamerkintä tulee poistaa moottoritien tiealueelta, koska meluntorjuntarakenteet on jo rakennettu, eikä niiden parantamistarvetta ole todettu osayleiskaavan suunnittelun yhteydessä. Yleiskaavamerkinnän LT teksti on muutettava muotoon MAANTIEN ALUE. Lisäksi yleiskaavamerkinnän YHDYSTIE tekstiä tulee täydentää muotoon YHDYSTIE/KOKOOJAKATU, koska pääasiassa paikallista liikennettä palveleville yhdysteille ei voida asemakaava-alueella osoittaa maantien aluetta LT. Melu ja tärinä ELY-keskus pitää selkeänä, että melualueelle jäävät AO- ja RA-tonnit on osoitettu kaavassa ja eroteltu melualueen ulkopuolelle jäävistä vastaavista tonteista omalla merkinnällä ja määräyksellä. Melun yleismääräystä on tarkennettu ELY-keskuksen valmisteluvaiheen lausunnossa esitetyn mukaisesti. Yleismääräyksiä on syytä täydentää vielä tärinän ja runkomelun huomioimisen osalta. Meluntorjuntatarpeen osalta on hyvä täydentää, että merkintä osoittaa meluntorjuntatarvetta likimääräisesti. ELY-keskus toi esiin valmisteluvaiheen lausunnossaan, että niiden melualueelle jäävien rakennuspaikkojen osalta, joita ei esitetä kaavassa rakennuspaikkoina, on syytä kaavaselostukseen täydentää tiedot kohteiden lukumääristä ja sijainnista. Kaavan pohjakartan perusteella on havaittavissa, että rakennuksia jää melualueelle. Selostukseen on lisätty taulukko, jossa on osoitettu kiinteistöittäin rakennuspaikkojen määrät ja muutokset. Taulukosta tai muualta selostuksesta ei kuitenkaan käy ilmi, kuinka paljon rakennuspaikkoja on jäämässä melualueelle ESA-radan rakentamisen myötä, eli mikä on ESA-radan vaikutus olemassa oleviin asuin- ja lomarakennuksiin. Tämä on kaavan olennainen vaikutus, ja syytä tuoda esille selostuksessa.	Ympäristöministeriön julkaisussa Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset, opas 11 meluntorjuntatarve-merkintää tulee käyttää, kun on kyse kohteista, "joissa on tai joille suunnitellaan sijoittuvan melulle herkkiä toimintoja". Meluntorjunnan tarve ei ole poistunut, vaikka moottoritien varrelle meluesteet onkin toteutettu. LT- ja YHDYSTIE -kaavamerkinnät ovat täydennetty lausunnon mukaisesti muotoon maantien alue ja yhdystie/kokoojakatu. Tärinän ja runkomelun yleismääräystä on täydennetty lausunnon mukaisesti. Meluntorjuntatarpeen määräystä on täydennetty lausunnon mukaisesti. Tarkemmat tiedot osayleiskaava-alueen asuin- ja lomarakennuksista on täydennetty kaavaselostukseen. Kartat on esitetty kaavaselostuksen sivuilla 105 ja 107. Melualueelle jäävät asuin- ja lomarakennuspaikat, joita ei esitetä rakennuspaikkoina kaavassa, esitetään samaisilla kartoilla kaavaselostuksessa sivuilla 105 ja 107. Kyseisten rakennuspaikkojen lukumäärä on kirjattu kaavaselostukseen.
-----------------------------	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Uudenmaan ELY-keskus	Selostuksesta ei niin ikään käy ilmi, mikä on uuden ratahankkeen vaikutus alueen melutilanteeseen huomioiden yhteismelu jo olemassa olevan melulähteen eli valtatie 1 kanssa. Tätä on hyvä vielä täydentää. Luonnonsuojelu ja ekologiset yhteydet Valmisteluaineistosta annetussa lausunnossa esitetyt täydennys- ja muutostarpeet on riittävästi huomioitu osayleiskaavaehdotuksessa. Rakennussuojelu ELY-keskuksen valmisteluvaiheen lausunto on huomioitu rakennussuojelun osalta.	Kaavaselostusta on täydennetty melutilanteen osalta lausunnon mukaisesti. Täydennys on esitetty kaavaselostuksen sivulla 13. Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi.
Länsi-Uudenmaan museo 14.9.2020	Museo on 18.2.2020 antanut lausunnon kaavan valmisteluvaiheessa. Rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun osalta museo edellytti olevien inventointien ja suojelukohteiden ja -alueiden huomioimista kaavassa ja katsoi, että aineistoon tulee lisätä listaus suojeltavista rakennuksista sekä perustelut, mikäli merkintöjä jätetään pois. Tarvittaessa aineistoa tulee täydentää ja päivittää.	Osayleiskaavamuutosalueelle on tehty syksyllä 2020 maastokäynti Länsi-Uudenmaan museon ja Lohjan kaupungin kaavoituksen edustajien kesken. Maastokäynnillä on tarkistettu alueen inventointitietojen ajantasaisuus. Rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun osalta suojelukohteet ja -alueet on huomioitu osayleiskaavassa seuraavin kohde- ja aluemerkinnoin: Alue, jolla ympäristö säilytetään (/s), paikallisesti arvokas kulttuurimaisema (ma), säilytettävä rakennus (sr). Kyseiset kaavamerkinnot perustuvat alueelle laadittuihin inventointeihin, mitkä ovat seuraavat: Sammatin ja Nummi-Pusulan sekä Nummen kirkonkylän kulttuuriympäristöjen inventointi. (Henrik Wager 15.12.2003.) Espoo-Salo oikorata – rakennus- ja maisemahistorian selvitys (Kristina Karlsson, 2010). Kaavaselostukseen sisältyy listaus suojeltavista rakennuksista. Osayleiskaavasta ei ole poistettu suojeltujen rakennusten kohdemerkintöjä.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Länsi-Uudenmaan museo	Yleislinjauksiltaan nähtävillä oleva kaavaehdotus noudattelee suurelta osin voimassa olevaa yleiskaavaa. Maisemallisesti suurimman muutoksen tuo uusi ratalinjaus kaava-alueen pohjoisosassa, joskin metsäalueilla maisemavaikutukset jäävät suppeammiksi. Paikallisia vaikutuksia kuitenkin on mm. Hämjoen alueella. Rakennussuojelun osalta suojellut rakennukset (sr) ja alueet, joilla ympäristö säilytetään (/s) on osoitettu voimassa olevan osayleiskaavan (2007) mukaisesti. Sr-kohteita on kymmenen ja kuusi näistä on osoitettu myös /s-merkinnällä. Museo pitää voimassa olevan kaavan mukaisten suojelumerkintöjen säilyttämistä asianmukaisena ja perusteltuna, etenkin jos kohde ei ole muuttunut aiemmasta. Koska inventoinnin laatimisesta kuitenkin on jo jonkin aikaa, museo suosittaisi tarkistamaan ja päivittämään kaavassa osoitettavat inventointitiedot. Nyt kaavaehdotuksessa osoitetut suojelumerkinnot perustuvat pelkästään vuoden 2007 osayleiskaavaan. Kristina Karlssonin vuoden 2010 inventoinnin esiin nostamia kohteita, jotka poikkeavat jonkin verran aiemmista, ei ole ainakaan kaavaselostuksen perusteella huomioitu eikä tietoja ole myöskään tarkastettu maastossa niin, että puuttuvat tai muuttuneet arvot olisi voitu todeta. Karlsson tuo esiin paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristökokonaisuuksia ja ratalinjakusen vaikutusalueella sijaitsevia selvittävän kulttuuriympäristön rajauksia sekä arvokkaita rakennuksia tai rakennusryhmiä, joista osa puuttuu aiemmista inventoinneista ja osa tulee tarkistaa vielä myös maastossa. Kohteiden tarkistus olisi hyvä tehdä ja lisätä myös Karlssonin arvokkaiksi toteamat kohteet ja aluekokonaisuudet kaavakartalle, jos aihetta on.	Merkitään tiedoksi. Rakennussuojelun osalta säilytetyt rakennukset (sr) ja alueet, joilla ympäristö säilytetään (/s) on osoitettu pääasiassa voimassa olevan osayleiskaavan (2007) mukaisesti. Osayleiskaavamuutoksen luoteisosaan on osoitettu yksi uusi /s –aluemerkintä, joka todettiin aiheelliseksi maastokäynnillä Länsi-Uudenmaan museon edustajan kanssa. Kohteen nimi on Uusitalo. Tämä kiinteistö on esitetty arvokkaana rakennusryhmänä S12.1 Kristina Karlssonin selvityksessä Espoo-Salo oikorata – rakennus- ja maisemahistorian selvitys vuodelta 2010. Karlssonin inventoimat paikallisesti merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet on lisätty kaavakartalle ma-merkinnällä ”Paikallisesti arvokas kulttuurimaisema”.
------------------------------	---	--

Länsi-Uudenmaan museo	Kaavaselostukseen on lisätty listaus kaavan sr- ja /s-merkityistä kohteista, ja sr-kohteet on myös numeroitu kaavakartalle. Listaus-ta tulee täydentää, jos kaavan suojelumerkintöjä päivitetään. Sr- ja tarvittaessa myös /s-merkinnän määräystekstiin tulee lisätä maininta, että numero viittaa luetteloon kaavaselostuksessa. Sr-merkinnän määräystekstiin tulee lisätä myös maininta siitä, että rakennuksessa tehtävien korjaus- ja muutostoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen kulttuurihistorialliset, maisemalliset tai arkkitehtoniset arvot säilyvät. /s-merkintöjen määräystekstit ovat hyvät ja asianmukaiset. Kaavan yleismääräyksiin on hyvä lisätä määräys, jonka mukaan rakentaminen maaseutualueilla tulee sopeuttaa maisemaan ja miljööseen. MY-merkinnän (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) määräykseen museo ehdottaa lisäystä, jonka mukaan maisemakuvan kannalta tärkeät pelto- ja niittyalueet tulisi pyrkiä säilyttämään maisemallisista syistä avoimina. MY-merkintää on käytetty mm. alueen pohjoisosissa, jonne sijoittuu Uudenmaan liiton selvityksen mukaisia hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita sekä mm. Kirmusjärven ranta-alueella, jossa on Leikkilän kylän vanhoja rantaniittyjä ja -peltoja. Museolla ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun osalta. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Länsi-Uudenmaan museo-la ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.	Kaavakarttaan ja -selostukseen on täydennetty numerointi /s-koh-teille. Sr ja /s-kaavamerkintöjä on täydennetty lausunnon mukaises-ti. Yleismääräyksen ei katsota olevan tarpeen kaavan mahdollistaman vähäisen uudisrakentamisen vuoksi. Osayleiskaavaan on osoitettu neljä uutta asuinrakennuspaikkaa, joista kolme sijoittuu asemakaa-voitettavaksi tarkoitetulle alueelle. Yksi uusi asuinrakennuspaikka sijoittuu metsäiselle alueelle, ja se ei sijoitu maisemallisesti herkälle alueelle. Lisäksi kaavakartalle on osoitettu yksi uusi lomarakennus-paikka Hauklammen rantaan, olemassa olevien lomarakennusten välittömään läheisyyteen. Sr-, /s- ja ma-merkintöjen määräykset varmistavat, että rakentami-nen soveltuu maisemaan, kulttuuriympäristöön- ja maisemaan, kyläkuvaan sekä olemassa olevaan rakennuskantaan niiden arvon edellyttämällä tavalla. MY-merkinnän määräystä on täydennetty, kuten lausunnossa on esitetty. Merkitään tiedoksi.
------------------------------	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Uudenmaan 15.9.2020	liitto	Kaavaehdotusta on tarkistettu luonnosvaiheen palautteen pohjalta. Uudenmaan liitto nosti esille luonnosvaiheen lausunnossaan, että kaavassa osoitetut työpaikka-alueet tulevat olla vaikutuksiltaan paikallisesti merkittäviä. Kaavamääräystä on täydennetty tämän osalta. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaava-alueen koskevan Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan 25.8.2020. Kaava voi tulla voimaan valituksista huolimatta loppuvuodesta 2020 maakuntahallituksen päätöksellä. Uudenmaan liitto toteaa, että Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan muutosluonnoksen tavoitteet ja kaavassa osoitettu maankäyttö ovat sekä voimassa olevien maakuntakaavojen että Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan mukaisia. Uudenmaan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.
Väylävirasto 14.9.2020		Väylävirasto on antanut 25.2.2020 lausunnon kaavaluonnoksesta, joka on huomioitu kaavatyössä. Väylävirastolla ei ole lisättävää aiempaan lausuntoon. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	Merkitään tiedoksi.
Salon 15.9.2020	kaupunki	Kaupunginhallitus päättää, että Salon kaupunki toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa koskien Lohjan kaupungin Y7 Nummi-Pusulan eteläosien ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavojen muutosehdotuksia.	Merkitään tiedoksi.
Lohjan hyvinvointi-toimiala 27.8.2020	kaupungin hyvinvointi-toimiala	Hyvinvointi-toimialalla ei ole lausuttavaa kaavamuutoksista Y7 ja Y8.	Merkitään tiedoksi.
Lohjan kaupungin kiinteistö- ja kartastopalvelut 3.8.2020		Ei kommentoitavaa.	Merkitään tiedoksi.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Sammatin aluetoimikunta 16.9.2020	Aluetoimikunta totesi, että meluntorjuntaan on kiinnitettävä huomiota, ja riistan kulku on turvattava myös junaradan yli. Aluetoimikunta puoltaa hanketta, ja toimittaa lausuntona pöytäkirjanotteen.	Kaavakarttaan on merkitty meluntorjuntatarve –merkinnät moottoritien ja junaradan varteen. Moottoritien varressa olevat merkinnät koskevat olemassa olevia meluesteitä. Junaradan varteen osoitetut merkinnät koskevat uusia meluesteitä. Melusteiden tavoitteena on estää ja vähentää melun syntymistä. Turku-Helsinki –nopean ratayhteyden hankkeelle on toteutettu luonnon ydinaluetarkastelu ja niiden välisten ekologisten yhteyksien kartoitus paikkatietomenetelmin mallintamalla. Osayleiskaavamuutokseen on osoitettu viheryhteystarve –merkintä. Merkinnällä kuvataan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostamaa ekologisten yhteyksien runkoa. Suunnittelussa ja hoidossa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkeytyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta. Osayleiskaavamuutoksessa Espoo- Salo –oikoradan päärata on osoitettu kaavakartalle alle neljän kilometrin pituudelta. Paikkarintien itäpuolella, Hämjoen lähiympäristössä junarata kulkee sillalla. Silta-osuuksia on yhteensä noin 300 metrin pituudelta. Kyseisistä kohdista eläinten on mahdollista alittaa junarata turvallisesti. Merkitään tiedoksi.
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 11.9.2020	Pelastuslaitos muistuttaa edelleen, että mahdolliset uudet työpaikka- ja liikenneasema-alueet ja mahdollinen autokannan muutos enemmän sähköautovaltaiseksi (mahdolliset liityntäpysäköintialueet) tulee huomioida esimerkiksi alueen sammutusveden riittävydessä sekä sen hallinnassa.	Osayleiskaavamuutokseen osoitetut työpaikka-alueen toteutuminen edellyttää alueen asemakaavoittamista. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan ottaa huomioon mm. sammutusvesien riittävyys ja hallinta. Merkitään tiedoksi.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan vammaisneuvosto 14.9.2020	• meluhaittaesteet asuinalueiden kohdalla oltava kunnolliset, jotta äänitasot jäävät alhaisiksi • tasoristeykset varustettava puomilla ja tarvittavat merkit oltava riittävän aikaisin mm. autoilijoille ja huomioon ottaen myös mahdolliset jalankulku ylitys kohdat • tärinä taso alhainen • luonto huomioon ottaen.	Kaavakarttaan on merkitty meluntorjuntatarve –merkinnät moottoritien ja junaradan varteen. Moottoritien varressa olevat merkinnät koskevat olemassa olevia meluesteitä. Junaradan varteen osoitetut merkinnät koskevat uusia meluesteitä. Meluesteiden tavoitteena on estää ja vähentää melun syntymistä. Osayleiskaavamuutoksessa ei ole osoitettu tasoristeyksiä. Espoo-Salo -oikoradan yleissuunnitelmassa ajoneuvoliikenne ja rataliikenne kohtaavat eri tasoissa. Alueen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja rakentamisessa on otettava huomioon mahdollisista ympäristöhäiriöistä kuten melusta, runkomelusta, pölystä ja tärinästä aiheutuvien haittojen ehkäiseminen. Osayleiskaavan luonnonympäristöä koskevat ratkaisut perustuvat alueelle laadittuihin luontoselvityksiin. Osayleiskaavamuutosaluetta koskevat seuraavat luontoselvitykset: • Pienvesikohteiden paikkatieto- ja maastotarkastelu, Helsinki-Turku nopea junayhteys, pienvesiselvitys (Ramboll 21.6.2021) • Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden lepakkoselvitys (Sitowise 11.11.2019) • Espoo-Lohja-Salo oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitykset ratajaksoilla OT2–OT3 (Ramboll 30.9.2019) • Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019 (Silvestris) • Vuollejokisimpukoiden kartoitus Espoo–Turku nopean junayhteyden linjauksella (Alleco Oy 7.8.2019) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden saukkoselvitys (Sitowise 5.3.2018) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvitykset (Sito 15.11.2017) • Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) Laadittujen luontoselvitysten perusteella arvokkaat luonnonympäristökohteet on merkitty kaavakartalle.
---	---	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu 15.9.2020	Espoo-Salo -oikoratahankkeen yhteydessä rata-alueelta on kartoitettu luontotyytit ja lajisto. Lisäksi käytössä on Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys vuodelta 2003. Luontoselvityksiä on päivitetty liito-oravien ja luontotyyppien osalta valmisteluvaiheen jälkeen niiltä osin, kun yleiskaava-alueella on toistaiseksi toteutumattomia rakennuspaikkoja rata-alueen ulkopuolella. Valmisteluvaiheen luonnokseen verrattuna esiin nostettuja lisäystarpeita SL- ja luo-alueisiin ja -määräyksiin on tehty. Kaavaehdotuksesta puuttuu kuitenkin edelleen merkintöjä aiemmissa selvityksissä todetuista arvokkaista kasvillisuuskohteista (esimerkiksi Riihessillan itäpuolinen puro, lähde Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys v. 2003). Näiden huomioimista kaavassa esitettiin jo valmisteluvaiheen kuulemisessa.	Merkitään tiedoksi. Osayleiskaavamuutokseen on tarkistettu Riihessillan vanhan metsän luo-7 (1) -alueen rajausta, ja lisätty luo-6 (12) kaavamerkintä ja -määräys. Täydennykset on tehty yhteistyössä Lohjan kaupungin ympäristönsuojelun kanssa.
---	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry 14.9.2020	Lohjan seudun ympäristöyhdistys otti jo aloitusvaiheen kuulemisessa kantaa siihen, että kaavan aloitus- ja valmisteluvaihe olisi pitänyt toteuttaa yleisen kaavaprosessikäytännön mukaisesti erikseen. Nyt ollaan suoraan ehdotusvaiheessa, vaikka kaavoitukseen liittyviä riittäviä luontoselvityksiä ei ole. Kaava tulee laittaa uudelleen nähtäville, kun alla esitetyt täydentävät luontoselvitykset on tehty. Kaavoitukseen liittyvä osayleiskaava-alueiden Y7 ja Y8 luontoselvityksen täydennys (Ramboll Finland Oy 12.5.2020) on varsin suppea ja suurelta osin puutteellinen. Selvityksen mukaan: ”Tämän selvityksen tarkoituksena oli täydentää muutosalueille ja niiden läheisyyteen aiempina vuosina tehtyjä luontoselvityksiä. Selvityksessä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuun, vaarantuneeksi (VU) luokitellun liito-oravan elinympäristöihin sekä luonnonsuojelulain suojeltuihin, metsälain 10§ ja vesilain 2 luvun 11§ tarkoittamiin ja uhanalaisiin (Kontula & Raunio 2018) luontotyyppeihin. Maastossa tarkistettuja kohteita oli kaikkiaan 24. Tarkistettaville alueille tehtiin maastokäynti 14.-16.4.2020.”	Osayleiskaavan muutoksen vireille tulosta ja valmisteluvaiheen nähtävillä olosta on kuulutettu 8.1.2020 lehti-ilmoituksella. Alustaviin kaavamateriaaliin on ollut mahdollisuus tutustua ennakkoon jo 26.2.2019 järjestetyssä kaavaillassa. Osayleiskaavojen valmisteluvaiheen aineisto on ollut MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 9.1.–7.2.2020 kaupungintalo Monkolan asiakaspalvelukeskuksessa viraston aukioloaikoina sekä kaupungin verkkosivulla. Valmisteluvaiheen aineistoon on voinut tutustua myös kaavaillassa Lohjan pääkirjastossa tiistaina 28.1.2020 klo 17.30–19. Lisäksi kaavoittaja on ollut tavattavissa 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 9–11 ja 12–15 kaupungintalo Monkolassa sekä muina aikoina erikseen sovittaessa. Osayleiskaavamuutosehdotus on pidetty julkisesti nähtävillä MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti 17.8.-15.9.2020 kaupungintalo Monkolan asiakaspalvelukeskuksessa viraston aukioloaikoina sekä kaupungin verkkosivulla. Kaava-asiakirjoihin on voinut tutustua kaavaillassa Lohjan pääkirjastossa 20.8.2020 klo 17–18.30. Lisäksi kaavoittaja on ollut erikseen tavattavissa koko nähtävillä olon ajan. Kaava-aineistot ovat olleet kaupungin verkkosivuilla koko kaavaprosessin ajan. Kaupunki on katsonut, että luontoselvitykset ovat olleet riittävät ehdotusvaiheessa, eikä sellaisia uusia selvityksiä ole tehty, joiden takia kaavaehdotus olisi pitänyt laittaa uudelleen nähtäville. Niille yksityisille maanomistajille, joiden alueille on kohdistunut muutoksia ehdotusvaiheen jälkeen, on varattu mahdollisuus tulla erikseen kuulluksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteutumisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Osayleiskaavan muutosehdotuksen olennaiset vaikutukset kohdistuvat Espoo-Salo-oikoradan ympäristövaikutuksiin.
---	--	---

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry	Kyseinen lisäselvitys ei missään tapauksessa riitä täyttämään osayleiskaavoille asetettuja maakäyttö- ja rakennuslain mukaisia vaatimuksia. Selvitys kattaa vain osan kaava-aluetta ja siitä puuttuu kokonaan mm. eliölajikartoitukset mm. linnuston ja kasviston osalta. Myös monille luontotyypeille kartoituksen ajankohdan huhtikuun puoliväli on täysin epäkelpo ajankohta, varsinkin luontotyyppien arvoluokituksen kannalta, joka edellyttää aina myös kohteen lajistokartoitusta. Tämä on yksi oleellinen asia luontoselvityksen päivittämisessä, että siinä selvitetään alueen tai kohteen nykytilanne, sen nykyinen arvoluokka, muuttuneiden luokitusten ja uusien tutkimustietojen perusteella. Luontoselvitys tulee kattaa koko kaava-alueen ja myös ennestään tiedossa olevien luontokohteiden lajisto- ja arvoluokituspäivityksen.	Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Osayleiskaavamuutosaluetta koskevat seuraavat luontoselvitykset: • Pienvesikohteiden paikkatieto- ja maastotarkastelu, Helsinki-Turku nopea junayhteys, pienvesiselvitys (Ramboll 21.6.2021) • Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden lepakkoselvitys (Sitowise 11.11.2019) • Espoo-Lohja-Salo oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitykset ratajaksoilla OT2–OT3 (Ramboll 30.9.2019) • Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019 (Silvestris) • Vuollejokisimpukoiden kartoitus Espoo–Turku nopean junayhteyden linjauksella (Alleco Oy 7.8.2019) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden saukkoselvitys (Sitowise 5.3.2018) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvitykset (Sito 15.11.2017) • Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) Laadituissa luontoselvityksessä on inventoitu seuraavia luontoarvoja: • Liito-oravan elinympäristöt (2020, 2019, 2003), potentiaaliset elinympäristöt (2017), liito-oravakohteet ja soveltuvat elinympäristöalueet (2019) • Uhanalaisten ja silmälläpidettävien sekä harvinaisten eliölajien esiintyminen (2003) • EU:n luontodirektiivin II- ja IV –liitteisiin sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Viitasammakon, palosirkan, uhanalaisten sudenkorentojen ja verkkoperhosten potentiaaliset elinympäristöt (2017), viitasammakon mahdollisen elinympäristöt (2019) • Saukon esiintyminen (2018)
---	---	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry		• Vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikat (2019) • Linnustollisesti merkittävät kohteet (2017) sekä lintudirektiivin I-liitteeseen sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Metsälain 10 §:n mukaiset luontotyytit (2020) sekä metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (2003) • Luonnontilaiset ja luonnontilaisten kaltaiset pienvesikohteet, jotka täyttävät vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän (2021) • Vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamat uhanalaiset luontotyytit (2020), huomion arvoiset pintavesikohteet (2017) sekä vesilain mukaiset pienvesikohteet (2003) • Luonnonsuojelulain luontotyytit (2020, 2003) • Muut luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet (2003) • Kasvillisuus ja luontotyytit yleispiirteisesti (2017) • Luonnonmaantieteelliset ja maisemalliset piirteet (2003) • Ratalinjauksen suhdetta luonnon ydinalueisiin ja ekologiisiin yhteyksiin (2017) Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) koskee koko osayleiskaavamuutosaluetta. Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) koskee viittä tarkastelualuetta osayleiskaavamuutosalueella. Selvityksessä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitun, vaarantuneeksi (VU) luokitellun liito-oravan elinympäristöihin sekä luonnonsuojelulain suojeltuihin, metsälain 10 §:n ja vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamiin ja uhanalaisiin luontotyyppisiin. Muut luontoselvitykset kohdistuvat Helsinki-Turku –ratayhteyden selvitysalueelle eli osayleiskaavamuutoksen päärata-merkinnän lähiympäristöön, alueelle, johon merkittävät maankäytön muospaineet kohdistuvat.
---	--	--

Lohjan seudun ympäristöyhdistys ry	Ympäristöyhdistys viittaa myös aiemmin ko. kaavasta antamaan sa palautteeseen, joka tulee edelleenkin huomioida puuttuvilta, toteutumattomilta osin. Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöjen kohteet (Metsälaki 10 §) ovat myös nykyisin julkista, kaikille avointa tietoa. Mistään ei käy ilmi onko ko. kohtia kaava-alueella ja onko niiden luontotiedot selvitetty ja voisiko ne myös olla luonnonsuojelullisesti arvokkaita, säilytettäviä luontokohteita? Metsäkeskus ei inventoi metsälain mukaisten kohteiden luontoarvoja. Tämä tulee myös selvittää ja mahdolliset kohteet merkitä kaavakarttaan asianmukaisin määräyksin. Myönteistä on, että kaavaehdotuksen kaavakartta on huomattavasti selkeytynyt ja täsmentynyt, etenkin luontokohteiden kaavamääräysten osalta. Ympäristöyhdistys korostaa, että kaavaehdotus ei siis täytä luontoselvityksien osalta maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämiä vaatimuksia ja luontoselvityksiä tulee siltä osin täydentää ja laittaa sitten kaava uudestaan nähtäville.	Nummi-Pusulän eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvityksessä (Envibio 2003) on inventoitu metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt. Osayleiskaavamuutosalueen kaava-alueelle sijoittuu kaksi inventointikohdetta, 6.17 Vilkkeenkosken itäpuolen rantaluhta sekä 6.5 Riihessillan itäpuolen puro. Kaavamuutoksessa kohde 6.17 on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, kun taas kohde 6.5 on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla sijaitsee luonnontilaisen kaltainen pienvesikohde luo-6 (12) Vilkkeenkoski. Metsäkeskuksen aineistossa metsälain erityisen tärkeissä elinympäristökuvioissa osayleiskaavamuutosalueella on kolme kohdetta. Kohteet sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Kaavaselistusta on täydennetty Metsäkeskuksen metsälain erityisen tärkeiden elinympäristöjen kohteiden osalta. Merkitään tiedoksi. Osayleiskaavamuutosalueelle laaditut luontoselvitykset on todettu riittäviksi. Kaavan laadinnassa on otettu huomioon alueella esiintyvät luontoarvot. Osayleiskaavamuutoksen luontoarvoihin kohdistuvat merkinnät perustuvat laadittuihin luontoselvityksiin. Viranomaisneuvottelussa on todettu, että valmisteluvaiheessa edellytetyt täydennystarpeet on kaavan ehdotusvaiheessa otettu hyvin huomioon.
---	---	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry 15.9.2020	Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry (Hakki) on aktiivinen noin 300 jäsenen yhdistys, jonka toimialue on Lohjan ja Siuntion kunnat. Hakki on luontojärjestö, joka edistää erityisesti lintuharrastusta, linnuston tutkimusta ja suojelua toimialueellaan ja suhtautuu kriittisesti suunnitelmiin, jotka uhkaavat lintujen ja niiden elinympäristöjen elinvoimaisuutta ja monimuotoisuutta. Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry onkin korostanut yleiskaavojen valmisteluvaiheen lausunnoissaan 14.2.2020 (Y5) ja 2.3.2020 (Y7 ja Y8), kuinka ratahanke toteutuessaan heikentäisi luontoarvoja rata linjauksen ja sen lähiympäristön metsissä, viljely- ja kulttuurialueilla, hävittäisi tai pirstoisi erilaisia Etelä-Suomessa erityisesti yhä harvinaisempia luontotyyppisiä ja lajeja. Hakki oli jo lausunnossaan 2.3.2020 tuonut esille, kuinka luontoselvitys vuodelta 2003 ei ole riittävä eikä enää kuvaa nykyistä tilaa lainsäädännön edellyttämällä tavalla (Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys, Turku Korvenpää, Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy 2003).	Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioimaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteutumisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Osayleiskaavan muutosehdotuksen olennaiset vaikutukset kohdistuvat Espoo-Salo-oikoradan ympäristövaikutuksiin. Osayleiskaavamuutosaluetta koskevat seuraavat luontoselvitykset: • Pienvesikohteiden paikkatieto- ja maastotarkastelu, Helsinki-Turku nopea junayhteys, pienvesiselvitys (Ramboll 21.6.2021) • Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden lepakkoselvitys (Sitowise 11.11.2019) • Espoo-Lohja-Salo oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitykset ratajaksoilla OT2–OT3 (Ramboll 30.9.2019) • Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019 (Silvestris) • Vuollejokisimpukoiden kartoitus Espoo–Turku nopean junayhteyden linjauksella (Alleco Oy 7.8.2019) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden saukkoselvitys (Sitowise 5.3.2018) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvitykset (Sitowise 15.11.2017) • Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003)
---	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry	Oleellista on, että viimeistään tässä kaavoituksen ehdotusvaiheessa luontoselvitykset on tehty riittävän yksityiskohtaisesti lajisto- ja luontotyyppikartoituksilla lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa, joissa kaava-alueiden luontoarvot on arvioitu niin, että ne pystytään huomioimaan lopullisesta kaavasta päätettäessä. Tätä vaatimusta ei myöskään ole riittävästi täyttänyt Y7 ja Y8 osayleiskaava-alueilta myöhemmin valmistunut luontoselvityksen täydennys (Ramboll 12.5.2020). Luontoselvityksen täydennyksessä kolmen maastopäivän aikana huhtikuussa (14-16.4.2020) etsittiin uhanalaisia luontotyypejä ja merkkejä liito-oravan pesinnästä ja soveltuvista elinympäristöistä. Kartoitus tehtiin vain pienellä osalla kaava-alueesta eikä sisältänyt varsinaisesti linnustokartoitusta ollenkaan. Linnuston osalta vuoden 2003 aineisto on auttamattomasti liian vanha varsinkin, kun tiedetään, kuinka yhä useammat lintulajit Suomessa ovat uhanalaisia ilmastonmuutoksen ja vanhojen metsien määrän supistuessa. Hakki edellyttääkin, että Y7 ja Y8 olisi tehtävä lainsäädännön ja kartoitusmenetelmäohjeiden mukaiset vaatimukset täyttävä ajanmukainen uusi luontotyyppikartoitus ja linnustoselvitys koko alueelta.	Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Laadituissa luontoselvityksessä on inventoitu seuraavia luontoarvoja: • Liito-oravan elinympäristöt (2020, 2019, 2003), potentiaaliset elinympäristöt (2017), liito-oravakohteet ja soveltuvat elinympäristöalueet (2019) • Uhanalaisten ja silmälläpidettävien sekä harvinaisten eliölajien esiintyminen (2003) • EU:n luontodirektiivin II- ja IV -liitteisiin sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Viitasammakon, palosirkan, uhanalaisten sudenkorentojen ja verkkoperhosten potentiaaliset elinympäristöt (2017), viitasammakon mahdollisen elinympäristöt (2019) • Saukon esiintyminen (2018) • Vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikat (2019) • Linnustollisesti merkittävät kohteet (2017) sekä lintudirektiivin I -liitteeseen sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Metsälain 10 §:n mukaiset luontotyytit (2020) sekä metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (2003) • Luonnontilaiset ja luonnontilaisten kaltaiset pienvesikohteet, jotka täyttävät vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän (2021) • Vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamat uhanalaiset luontotyytit (2020), huomion arvoiset pintavesikohteet (2017) sekä vesilain mukaiset pienvesikohteet (2003) • Luonnonsuojelulain luontotyytit (2020, 2003) • Muut luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet (2003) • Kasvillisuus ja luontotyytit yleispiirteisesti (2017) • Luonnonmaantieteelliset ja maisemalliset piirteet (2003) • Ratalinjauksen suhdetta luonnon ydinalueisiin ja ekologiin yhteyksiin (2017)
---	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry	Luontoselvityksen täydennykseen sisältyvästä liito-oravan elinympäristön kartoituksen aikana ei löytynyt merkkejä liito-oravasta. Alueella tiedetään kuitenkin liito-oravia esiintyvän ja täydennysselvityksessäkin todettiin siellä olevan liito-oraville soveltuvia elinympäristöjä. Tulokseen vaikutti mitä ilmeisemmin se, että huhtikuun tutkimusajankohtana lunta oli erittäin niukasti, jolloin papanoiden havainnointi vaikeutuu merkittävästi. Luontotyyppien kartoituksessa keväällä huhtikuussa suoritettu yhden ajan kohdan maastokäynti ei ole riittävä luontotyyppien kartoituksessa, vaan maastokäyntejä olisi oltava myös myöhemmin keväällä ja mielellään myös kesäaikaan. Ajanmukaiset luontoselvitykset ovat tärkeitä, jotta saadaan totuudenmukainen kuva kaikista alueella mahdollisesti esiintyvistä uhanalaisista luontotyypeistä ja niiden lajistosta ja siten voidaan arvottaa kohteet kaavaan lainmukaisella tavalla suojelumerkein. Huolellisesti tehtyjen luontokartoitusten jälkeen voidaan luotettavasti myös myöhemmin seurata, ovatko mahdolliset suojelutoimenpiteet riittäviä tarkoitettulla tavalla suojelemaan todettuja merkittäviä alueita ja niissä esiintyviä lajeja. Hakki esittääkin, että Y7 ja Y8 alueesta pitää teettää kokonaan uusi luontoselvitys, joka kattaisi riittävän laajasti em. osayleiskaava-alueet.	Luo-1 ja luo-7 -kohteet ovat olleet mukana moottoritien liito-oravaseurannassa vuodesta 2001 lähtien. Merkinnot perustuvat pääasiassa Silvestriksen selvitykseen Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019. Ne on inventoitu seuraavin numeroin kyseisessä selvityksessä: luo-7 (1) kohde 26b, luo-1 (2) kohde 26c, luo-1 (3) kohde 27, luo-1 (4) kohde 28, luo-1 (5) kohde 29a sekä luo-1 (6) kohde 30. Lisäksi liito-orava-alueet luo-1 (3) Niittyhaanmetsä, luo-1 (5) Kantoniittu ja luo-7 (1) Riihessillan vanha metsä on kartoitettu Rambollin selvityksessä Espoo-Lohja-Salo oikorata – Lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitykset ratajaksoilla OT2–OT3 vuodelta 2019. Luonnonsuojelulain luontotyyppejä kartoitettiin Rambollin vuoden 2020 Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennyksen lisäksi Envibion tekemässä Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvityksessä vuodelta 2003. Kasvillisuustyytit, kasvillisuus yleispiirteisesti ja luontotyytit kartoitettiin Siton vuoden 2017 Helsinki-Turku nopean rata-yhteyden luontoselvityksissä. Envibion selvityksessä (2003) löytyi kolme luonnonsuojelulain mukaan suojeltavaa luontotyyppiä, joista yksikään ei sijaitse kaava-alueella. Siton selvityksen (2017) mukaan kaava-alueella on yksi erityisesti maankäytössä huomioitava luontotyyppi Hämjoen kostea lehto, joka on merkitty kaavaan Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä kohde luo-3 -merkinnällä. Siton selvityksen (2017) maastotöitä edelsi ilmakehu- ja puustotulkinta sekä valtakunnallisen metsien inventoinnin metsävaratietoihin pohjautuva kasvupaikkatulkinta. Selvityksessä kartoitettiin luonnonsuojelulain ja vesilain luontotyytit, uhanalaiset luontotyytit sekä muut huomionarvoiset luonnonympäristön kohteet. Maastokäynnit suoritettiin elo-syyskuussa.
---	--	---

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry	Hakki ei puolla Lohjan kaupungin suunnitelmia tunnin ratahankkeeseen liittyen osayleiskaavojen Y7 eikä Y8 osalta hankkeen toteutumisesta koituvien kielteisten luontovaikutusten vuoksi. Esitetyt Y7 ja Y8 osayleiskaavaehdotukset ovat ristiriidassa luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja ilmastomuutoksen torjunnan tavoitteiden kanssa. Lohjan kaupungin alueella suojelualueiden määrä on melko pieni verrattuna muihin vastaavan kokoiisiin kaupunkeihin. Ihmiset ovat oppineet arvostamaan luontoa vuosi vuodelta yhä enemmän ja varsinkin nyt korona-aikana. Metsissä ja järvissä sekä niiden suojelemisessa piilee Lohjan vetovoimatekijä, joka kaupungilla on käytössään varsinkin kasvaessaan nykymittoihin kuntaliitosten kautta. Luontoa kannattaakin käyttää viisaasti suojelemalla, virkistyspalveluja kehittämällä ja markkinoimalla, mikä on yksi kaupunkistrategian keinoista kohti houkuttelevaa asukkaiden Lohjaa.	Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) koskee koko osayleiskaavamuutosaluetta. Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) koskee viittä tarkastelualuetta osayleiskaavamuutosalueella. Selvityksessä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitun, vaarantuneeksi (VU) luokitellun liito-oravan elinympäristöihin sekä luonnonsuojelulain suojeltuihin, metsälain 10 §:n ja vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamiin ja uhanalaisiin luontotyypeihin. Muut luontoselvitykset kohdistuvat Helsinki-Turku ratayhteyden selvitysalueelle eli osayleiskaavamuutoksen päärata-merkinnän lähiympäristöön eli alueelle, mihin merkittävät maankäytön muutospaineet kohdistuvat. Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvityksessä (2003) on inventoitu lintudirektiivin I –liitteeseen sisältyvien lajien esiintyminen ja Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvityksessä (2017) linnustollisesti merkittävät kohteet. Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvityksen pesimälinnustoselvitys tehtiin maalintujen kartoituslaskennasta annettuja ohjeita (Koskimies & Väisänen 1986) soveltaen 1-2 laskentakierroksen laskentana huhti-kesäkuussa 2017. Osayleiskaavamuutosalueelle ei sijoitu linnustollisesti arvokkaita alueita (IBA, Finiba ja Maali-alueet). Osayleiskaavamuutosalueelle laaditut luontoselvitykset on todettu riittäviksi. Kaavan laadinnassa on otettu huomioon alueella esiintyvät luontoarvot. Osayleiskaavamuutoksen luontoarvoihin kohdistuvat merkinnät perustuvat laadittuihin luontoselvityksiin. Helsinki-Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on arvioitu Espoo-Salo –oikoratahankkeen ympäristövaikutuksia laajasti. Väyläviraston ESA-oikoradan yleissuunnitelman yhteydessä on selvitetty ympäristövaikutuksia YVA-menettelyllä.
---	--	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Metsäkeskus 15.9.2020	Kaavan valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587 /2011), ympäristönsuojelulain (527 /2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä. Kun metsälaki ei ole voimassa, aiheuttaa se seurannaisvaikutuksia muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kamera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087 /2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista. Alueilla joilla metsälakia sovelletaan metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä sekä esimerkiksi laki metsätuhojen torjunnasta. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Metsäkeskuksen lainsäädännöllisiin tehtäviin kuulu metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen. Kaavoitettavien ja kaavoitettujen alueiden osalta Suomen metsäkeskuksen tulee olla riittävässä yhteistyössä kuntien kanssa Metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden yhteen sovittamiseksi (Metsälaki 25 §). Suomen metsäkeskuksessa haluamme uudistaa suomalaista metsäalaa ja tehdä metsän omistamisen, hoitamisen, hyödyntämisen ja suojelun mahdollisimman palkitsevaksi ja helpoksi. Lisäksi tuemme metsänomistajien tavoitteisiin perustuvaa metsien käyttöä ja hoitoa. Kunnan kaavoittaessa omistamiaan metsäalueita kunta huomioi tavoitteensa kaavaprosessin yhteydessä. Yksityisten metsänomistajien alueita kaavoitettaessa metsänkäyttöön kohdistuvat rajoitukset voivat heikentää metsänomistajien mahdollisuuksia hoitaa ja käyttää metsiään tavoitteidensa mukaisesti.	Merkitään tiedoksi.
------------------------------	--	----------------------------

Metsäkeskus	Metsänhoitoa ja -käyttöä ei metsäalueilla ole useinkaan tarvetta ohjata metsälain kanssa päällekkäisillä kaavamääräyksillä. Päällekkäisyyksiä ja epäselvyyksiä aiheuttaa esimerkiksi luontoselvitysten mukaiset ”potentiaaliset” tai ”mahdolliset” kohteet. Niitä ei tule kaavaan merkitä. Osayleiskaavalla varaudutaan väyläviraston laatiman oikoradan yleissuunnitelman mukaiseen ratalinjaukseen. Ratalinjauksesta saattaa aiheutua liikkumisrajoitteita esteitä alueille, joilla harjoitetaan maa- ja metsätaloutta. Metsätalousalueiden saavutettavuus tulisi huomioida osayleiskaavassa ja ratalinjausta suunniteltaessa. Huomioita kaavamerkinnoistä Nähtävillä olevat Y5, Y7 ja Y8 osayleiskaavat. Lohjalla on samanaikaisesti meneillään kolme eri yleiskaavaprosessia, joissa metsiä koskevat merkinnät ja määräykset eroavat toisistaan. Tämä aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta eri kaavojen välillä ja hankaloittaa kaavojen tulkintaa. Suomen metsäkeskus lausuu, että kaavamerkinnot yhtenäistetään eri yleiskaavojen välillä. Osayleiskaava metsätalouteen merkittävimmin vaikuttavat kaavamerkinnot Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (Luo-1) Liito-oravan huomioimisesta kaavoituksessa on ohjeistettu ympäristöministeriön kirjeessä Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. Kirjeessä todetaan mm., että ”Laajemmille yleiskaavojen M-alueille osoitettaviin pienialaisiin yksittäisiin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin on syytä suhtautua pidättyvästi. Yleiskaavojen rooli näillä alueilla on useimmiten hajakentämisen periaatteita ohjaava.” Yleiskaavatyön yhteydessä liito-oravien elinpiirit on huomioitu rakentamisen ja infrastruktuurin sijoittelussa. Näin ollen maa- ja metsätalousvaltaisille alueille ei liito-oravan elinpiirejä tulisi esittää. Näillä alueilla luonnonsuojelulain mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto on voimassa. Liito-oravan lisääntymis- ja	Merkitään tiedoksi. Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pulli maaseutualueiden osayleiskaavan tavoitteet eroavat Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavamuutoksen ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavamuutoksen tavoitteista siinä määrin, ettei kaavamerkintöjen yhtenäistäminen ole tarkoituksenmukaista. Kaavan laadinnassa on otettu huomioon alueella esiintyvät luontoarvot. Osayleiskaavamuutoksen luontoarvoihin kohdistuvat merkinnät perustuvat laadittuihin luontoselvityksiin ja niiden merkinnän perusteena on luonnonsuojelulain asettamat vaatimukset. Osayleiskaavamuutoksen liito-oraviin kohdistuvat merkinnät perustuvat kahteen luontoselvitykseen. Luontoselvitysten yhteydessä tehdyissä inventoinneissa on havaittu muun muassa luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mitkä on osoitettu osayleiskaavamuutostarkkaan luo-1 ja luo-7 -merkinnöillä. Osayleiskaavamuutoksessa on viisi alueen osaa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Jotta alue ei häviä tai sen tila heikenny, tulee puusto säilyttää. Kaavamääräyksessä on annettu tarkempi kuvaus puuston säilyttämisestä. Osayleiskaavamuutoksen luo-1 –kaavamerkintää ja –määräystä ei täydennetä lausunnon mukaisesti.
--------------------	--	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Metsäkeskus	levähdyspaikkojen turvaaminen tehdään suunnitellun toimenpiteen yhteydessä ja näin pystytään liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat huomioimaan vallitsevan tilanteen mukaan. Hakkuiden toteutus liito-oravan elinpiirissä tulisi voida toteuttaa luonnonsuojelulain velvoitteiden mukaan niin, että lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei heikennetä ja hävitetä. Metsien käsittelystä alueilla, joilla liito-oravaa esiintyy, on tehty erillinen neuvontamateriaali "Liito-oravan huomioon ottaminen metsänkäytön yhteydessä". Suomen metsäkeskus lausuu, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei esitetä maa- ja metsätalousvaltaisille alueille (M-alkuiset alueet). Mikäli alueet esitetään, tulee kaavamääräys poistaa ja muuttaa informatiiviseksi merkinnäksi tai kaava määräykseen tulee lisätä lajin liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää, niin kuin luonnonsuojelulaissa veloitetaan. Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (saukko) elinpiiriä tai kulkureittejä Luo-2 Kaavamerkintä on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Onko kaavamerkinnällä vaikutuksia maa- ja metsätalouden harjoittamiseen? Jos on, niin miten saukon elinpiiri huomioidaan? Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue Luo-3 Luo-merkintöjen suojelumääräykset aiheuttavat erillislainsäädäntöä (mm. luonnonsuojelulaki, metsälaki) tiukempia rajoituksia metsätalouden harjoittamiselle. Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia. Kohtuullisuuden selvittämiseksi tulee luo-alueiden vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen arvioida.	Luo-7 –merkinnällä on puolestaan osoitettu yksi alueen osaa, jolla häviää tai heikentyy luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikka. Alueille on haettu poikkeusluvut luonnonsuojelulain 49 § 1 momentin kiellosta hävittää tai heikentää direktiivilajin lisääntymis- ja levähdyspaikka. Osayleiskaavamuutoksen saukkoihin kohdistuvat merkinnät perustuvat ESA-radan saukkoselvitykseen. Selvityksen yhteydessä on havaittu kaksi saukkojen elinpiiriin tai kulkureitiksi lukeutuvaa aluetta Hämjoen ympäristössä. Kyseisen vesistön läheisyydessä pitää kiinnittää erityistä huomiota metsänhoitoon ja maatalouteen liittyviin toimenpiteisiin jättämällä alueet mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luo-merkintöjen vaikutusta metsätalouteen ja metsäelinkeinoon on arvioitu Kaavaratkaisun vaikutukset -osiossa. Osayleiskaavamuutoksen luo-alueiden kaavamääräyksiä ja –merkintöjä ei muuteta.
-------------	---	---

Metsäkeskus	Suomen metsäkeskus lausuu, että luo-alueita ei esitetä suojelumääräyksellä maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Näillä alueilla suojelu tapahtuu erityislainsäädännöllä (mm. luonnonsuojelulaki, metsälaki). Mikäli luo alueet kuvataan yleiskaavassa, tulee merkinnät esittää ilman suojelumääräystä informatiivisina kaavamerkintöinä. Luonnonsuojelualue (SL) Metsälaki ei ole voimassa SL-alueilla. Luonnonsuojelualuevarauksen rajat eivät vastaa perustettuja suojelualueita. Nyt niitä on osittain laajennettu reunoilta. Mikäli suojelualuevaraukset jätetään laajempina ei metsäkeskuksella ole mahdollisuutta myöntää alueelle ympäristötukea (Kemera). Näin ollen korvausvastuu siirtyy kunnalle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Jos alueelle ei ole perustettu luonnonsuojelulain mukaista suojelualueutta tulisi alueen rajauksesta neuvotella ensin maanomistajan ja ELY-keskuksen suojelusta vastaavien virkamiesten kanssa. Suomen metsäkeskus lausuu, että SL-aluevarausten rajaukset tarkastetaan vastaamaan perustettuja luonnonsuojelualueiden varauksia ja että mahdollisista uusista SL-alueista neuvotellaan maanomistajan ja ELY-keskuksen kanssa ennen kaavan hyväksymistä. Luonnonsuojelulain 49 § mukaisen eläinlajin siirtymäreitti, yhteystarve Yleiskaavassa ei tule esittää maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle siirtymä reittiä liito-oravalle, jossa on suojelumääräys puustoyhteyden säilyttämiselle. Maa- ja metsätalousvaltainen merkintä riittää yhteystarpeen ylläpitämiseen. Rakennetuilla alueilla puuston säilyttämisvelvollisuus on selkeä, koska rakentamisella voidaan puustoyhteys katkaista kokonaan. Metsätalouteen osoitetuilla alueilla puustoa hoidetaan kuviokohdaisesti. Näillä alueilla eri-ikäisten metsäkuvioiden muodostama mosaiikki ylläpitää riittävää puustoyhteyttä.	SL (1) ja SL (2) –merkinnät perustuvat Uudenmaan ELY-keskuksen luonnonsuojelualueen perustamispäätöksiin, joilla on muodostettu Vikatteenmäen (YSA246025) ja Kesämäen (YSA207114) yksityismaiden luonnonsuojelualueet. Kyseisten alueiden rajaukset kartalla ovat samat kuin perustamispäätösten. Luonnonsuojelulain 49 § mukaisen eläinlajin siirtymäreitillä puustoyhteyden säilyttämisellä pyritään turvaamaan liito-oravan siirtymisen lisääntymis- ja levähdyspaikasta toiseen. Merkinnän avulla pyritään varmistamaan, että liito-oravien elinpiiri ei heikenny. Kyseessä on direktiivilaji, jota on suojeltava luonnonsuojelulain puitteissa.
--------------------	---	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Metsäkeskus	Suomen metsäkeskus lausuu, että viheryhteystarve merkinnästä poistetaan maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden osalta suojelumääräys puustoyhteyden säilyttämisestä. Jos kaavamerkinnässä halutaan tähdentää liito-oravan esiintymistä, alueelta voidaan kaavamääräyksessä todeta, että lajin liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää, niin kuin luonnonsuojelulaissa veloitetaan. Metsätalousvaikutusten arviointi Kaavan vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen tulee arvioida. Nyt maa- ja metsätalousvaltaisille alueille osoitetaan luo- ja s- merkintöjä, jotka aiheuttavat erillislainsäädäntöä laajempia rajoituksia metsien käyttöön. Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia metsätalouden harjoittamiselle. Kaavan metsätalousvaikutukset arvioimalla voidaan tarkastella ovatko toimenpiderajoitukset ja suojelumääräykset kohtuullisia. Suomen metsäkeskus lausuu, että yleiskaavan vaikutukset metsäelinkeinoon tulee arvioida.	Osayleiskaavamuutokseen on osoitettu yksi viheryhteystarve –merkintä. Merkinnällä kuvataan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostamaa ekologisten yhteyksien runkoa. Viheryhteystarve –merkintä on osoitettu luontoselvityksen mukaiselle vahvalle ekologisen yhteydelle, mikä on tunnistettu seudullisesti merkittäväksi. Merkinnän kohdalla on olemassa oleva riistan alikulku, mikä mahdollistaa kulun valtatie 1:n alitse. Voimassa olevassa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa sekä maakuntavaltuuston hyväksymässä Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa alueelle on osoitettu viheryhteystarve-merkintä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaava ohjaa osayleiskaavamuutoksen laadintaa. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräys edellyttää, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet. Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään vaikutuksilla metsätalouteen ja metsäelinkeinoon. Luonnonympäristön suojelun vaikutus metsätalouteen on pieni luonnonympäristön suojelumerkintöjen yhteispinta-alan ollessa 6,5 prosenttia maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden kokonaispinta-alasta. Näihin suojelumerkintöihin on luettu viheryhteystarve, Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen eläinlajin siirtymäreitti, luo-1, luo-2, luo-3, luo-6 ja luo-7. Metsätalousvaikutusten arviointi löytyy kokonaisuudessaan kaavaselostuksen sivulta 119.
--------------------	---	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 1	Alla lausunto osayleiskaavamuutosta varten. Kyseiseen ampumarata varaukseen on tehty tiedusteluja naapurikuntien riistanhoitoyhdistyksistä ja ilmeisesti keskusteltu myös kaavoittajan kanssa. Ampurata varaus osayleiskaavaan junaratavarauksen ja moottoritien välinen alue 104-tien länsipuolella. Sammatin riistanhoitoyhdistys/hallitus ei puolla ampumarata hanketta kyseiselle alueelle.	Osayleiskaavamuutokseen ei ole osoitettu ampurata-aluetta. Tavolantien länsipuolelle, junaradan ja moottoritien väliin on osoitettu työpaikka-alue. Työpaikka-alueen länsipuolella on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta.
Muistutus 2	Muutoksen tavoitteena on Espoo-Salo oikoradan edistäminen, kuten alla olevassa lainauksessa mainitaan. Tästä huolimatta, muutoksessa esitellään liittymän 20 läheisyydessä olevan työpaikka-alueen laajentamista huomattavasti. Mitenkä tämän alueen laajentaminen edistää Espoo-Salo oikorataa? Omistamme mökin läheiseltä Mäkipurontieltä ja työpaikka-alueen laajentamisella olisi merkittävä vaikutus mökin ympäristöön. Kehitysehdotus olisi että tämä työpaikka-alueen laajentaminen jätettäisiin pois, jos ei aja kaavan muutoksen tavoitteita. ”Osayleiskaavan muuttamisen tavoitteena on Espoo-Salo-oikoradan toteutumisen edistäminen. Väylävirasto laatii parhaillaan ratalain mukaista Espoo-Salo-oikoradan (ESA) yleissuunnitelmaa. ESA-oikorata on osa Helsinki-Turku nopeaa junayhteyttä eli ns. Tunnin juna -hanketta. Osayleiskaavamuutoksella on tarkoitus osoittaa vireillä olevan yleissuunnitelman mukainen tarkentunut ratalinjaus ja huomioida radasta aiheutuvat ympäristövaikutukset.”	Osayleiskaavamuutoksen kaavaratkaisu perustuu voimassa olevaan Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaan. Sammatin pohjoisosien osayleiskaava on hyväksytty vuonna 2007. Vireillä olevassa osayleiskaavamuutoksessa työpaikka-alueen rajausta on kesämökinne länsi- ja lounaispuolella sama kuin vuonna 2007 voimaan tullessa osayleiskaavassa. Työpaikka-alueen rajausta on muuttunut kesämökinne luoteispuolella. Työpaikka-alue rajautuu pohjoisessa pääraataan ja alue on laajentunut hieman Hämjoen suuntaan. Osayleiskaavan esitystapa ja mittakaava ovat suurpiirteiset. Työpaikka-alueen toteutuminen edellyttää alueen asemakaavoittamista, jolloin tutkitaan tarkemmin alueen olosuhteita. Lisäksi osayleiskaavamuutoksen työpaikka-alueen määräystä on täydennetty seuraavasti: ”Asemakaavoituksessa on huolehdittava suunnittelualueen riittävästä toiminnallisesta kokonaisuudesta siten, että toiminta ei aiheuta melua, pölyä, tärinää, runkomelua tai muuta ympäristöhaittaa.” Asemakaavaprosessissa on maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä vuorovaikutusmahdollisuus, jonka yhteydessä suunnittelun sisältöön on mahdollisuus vaikuttaa. Muistutuksen pohjalta työpaikka-alueen rajausta ei tarkenneta.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 3	Nummi-Pusulan Riistanhoitoyhdistys esittää aluevarausta ampumaurheilua varten. Sijainti olisi VT2 ja Espoo-Salo oikoradan välissä tien 104 länsipuolella olevan TP varauksen länsipuolella. Liitteessä ehdotettu varaus. Perustelut: Lohjalla ja lähialueilla ampumaurheiluun soveltuvien paikkojen määrä on vähäinen. Ympäristölainsäädännön vaatimukset ratojen osalta ovat vähentäneet ampumaurheiluun käytettäviä/soveltuvia paikkoja. Osa ampumatoiminnasta liittyy viranomaistehtäviin, kuten ampumakokeiden suorittaminen. Ehdotetulla alueella liikennemelua sekä asuinkiinteistöjen määrä lähistöllä on vähäinen. Alue ei kuulu pohjavesialueisiin. Alueen saavutettavuus on erittäin hyvä. Oikoratasuunnitelmasta saatujen tietojen mukaan, rakentamisvaiheessa muodostuville ylijäämämassoille tarvitaan sijoituspaikkoja, nämä massat sopivat ampumaradan suojavalleiksi.	Osayleiskaavamuutoksen kaavaratkaisu perustuu voimassa olevaan Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaan. Sammatin pohjoisosien osayleiskaava on hyväksytty vuonna 2007. Osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on ESA-oikoradan eli ns. Tunnin junan toteutumisen edistäminen. Muutoksella on tarkoitus osoittaa vireillä olevan yleissuunnitelman mukainen tarkentunut ratalinjaus ja huomioida radasta aiheutuvat ympäristövaikutukset. Osayleiskaavamuutoksen yhteydessä ei ole tutkittu ampumaradan osoittamista alueelle ja sen mahdollinen osoittaminen edellyttäisi lisäselvityksiä. ESA-oikoradan pohjoispuoli, Paikkarintien länsipuolella on osoitettu osayleiskaavamuutoksessa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Kyseisellä alueella sijaitsee erityisiä luontoarvoja. Alueelle on osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perustella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sekä alueen osa, jolla sijaitsee luonnontilaisen kaltainen pienvesikohde. Muistutuksen pohjalta alueelle ei osoiteta ampumarataa.
Muistutus 4	Muutosalueen eteläosa rajoittuu Hämjoen varrella oleviin lomakiinteistöihin (RA-2), joista pohjoisimpana on omistamani x:x ja siitä etelään kiinteistöt x:x, x:x, x:x ja x:x. Kaikki melutasoa lisäävät toiminnot Valtatie I:n ja asianomaisen loma-asutusalueen välillä nostavat melutason yli 45 dB-rajan. Tämä raja on juuri ja juuri saavutettu moottoritien eteläreunalle rakennetuilla melusteillä, joiden vaikutuksen uudet melulähteet kumoaisivat. Moottoritien liittymän kaakkoiskulmaukseen (nykyisin peltoa) kaavassa sijoitettava logistiikka- tai varastointitoiminta on luonteeltaan raskasta liikennettä sisältävää ja melua aiheuttavaa, puhumattakaan ympäristöhäiriöitä aiheuttavasta teollisuudesta. Tällaisten toimintojen sijoittaminen k.o. alueelle vähentäisi oleellisesti läheisten vapaa-ajan kiinteistöjen virkistysarvoa. Melun lisäksi liikenteen tärinä, ilmansaasteiden lisääntyminen ja maisemallisten arvojen katoaminen heikentävät lähialueen vetovoimaa.	Osayleiskaavamuutoksen kaavaratkaisu perustuu voimassa olevaan Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaan. Sammatin pohjoisosien osayleiskaava on hyväksytty vuonna 2007. Osayleiskaavamuutoksen työpaikka-alueen kaavamääräystä on täydennetty ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen. Työpaikka-alueelle voi rakentaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittäviä teollisuus- ja varastotiloja, niihin liittyviä liiketiloja ja maaseutuelinkeinojen tiloja sekä polttonesteen jakeluaseman. Alue toteutetaan asemakaavalla. Asemakaavoituksessa on huolehdittava suunnittelualueen riittävästä toiminnallisesta kokonaisuudesta siten, että toiminta ei aiheuta melua, pölyä, tärinää, runkomelua tai muuta ympäristöhaittaa. Asemakaavaprosessissa on maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä vuorovaikutusmahdollisuus, jonka yhteydessä suunnittelun sisältöön on mahdollisuus vaikuttaa.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 4	Samainen liittymän kaakonpuolinen alue on Hämjoen valuma-aluetta ja alttiina tulville eikä siten kovinkaan sopivaa raskaalle rakentamiselle, josta helposti aiheutuu myös vesien saastumista. Hämjoki on elävä luonnonvarainen vesistöalue, jossa on kaloja ja paikoin elää simpukoita ja saukkoja. Tältäkin pohjalta mainittu liittymän kaakkoisalue on syytä jättää luonnontilaiseksi ja antaa samalla parempi ja yhtenäisempi liikkuma-alue molemmiin puolin aluetta todetuille liito-oravaesiintymille, jotka pystyvät hyödyntämään peltomaalle nopeasti kasvavaa lehtipuustoa. Ystävällisesti pyydän ottamaan esittämäni näkökohdat huomioon.	Merkitään tiedoksi.
Muistutus 5	Omistamme vapaa-ajan asunnon Lohjan Sammatissa Kaitajärven pohjoisosassa, ja olemme huolissamme oikoradan tuomasta lisämelusta ja muusta mahdollisesta ympäristöhaitoista jo nyt haastavalle ja korjaustoimenpiteitä vaativalle alueelle. Kolmen vuoden vapaa-ajan vieton aikana olemme havainneet huomattavaa ja häiritsevää liikennemelua Turku-Helsinki moottoritietä (vt 1). Vertailukohtamme on omakotitalo Espoon keskuksen vieressä, jossa melutaso on aina matalampi kuin mökillä Sammatissa. Liikennemääristä johtuen melu on jatkuvaa eivätkä toteutetut meluesteet - toteutuksen paikoin vain matala maavalli - estä riittävästi muodostuvaa melua. Järven yli tuleva melu kantautuu rannan lisäksi pitkälle (omana havaintona 05.09.2020 yli 500m) metsään itäänpäin mennessä. Muita ympäristöhaittoina tien rakentamisesta on valumavesien aiheuttama järviveden samentuminen (puro kulkee tonttimme pohjoisrajalla), kalakantojen osittainen ja rapukantojen täysi häviäminen tien rakentamisesta lähtien. Jälkimmäinen havainto on usean mökkinaapurimme toteama; itse emme ole havainnet rapuja ollenkaan kolmen vuoden aikana. Melun osalta toivoisimme että oikoradan rakentamista suunnitellessa suoritetaan uudet, pitkän aikavälin mittaukset huomioiden liikenteen huippuajankohdat, esim. perjantai-iltapäivästä lauantai-iltapäivään, jolloin myös alueen mökkeilijät useinmiten viettävät vapaa-aikaa asunnoillaan.	Merkitään tiedoksi. Osayleiskaavamuutokseen on osoitettu meluntorjuntatarve -merkintä moottoritien varteen, Kaitajärven pohjoispuolelle. Väylävirasto on laatinut meluselvityksiä Espoo- Salo –oikoradan yleissuunnittelun yhteydessä. Kyseisiä meluselvityksiä on hyödynnetty osayleiskaavamuutoksen laadinnassa. Vuonna 2019 on mitattu alueen meluarvoja, aineistosta ei käy ilmi mihin ajankohtaan mittaukset ovat ajoittuneet. Melumittausten mukaan Kaitajärven pohjoisosan meluarvot ovat 45-50 dB ja alle. Vuoden 2050 radan ja moottoritien yhteismelusta meluntorjunnalla on laadittu ennuste. Ennusteen mukaan Kaitajärven meluarvot ovat pääasiassa 45-50 dB, joillakin kohdin meluarvojen on ennustettu olevan 50-55 dB. ELY-keskus huolehtii Turku-Helsinki moottoritien hoidosta ja kunnossapidosta sekä liikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta alueillaan sekä moottoritien vaikutusten seurannasta. Espoo–Salo-oikoratahankkeen suunnittelusta vastaa Väylävirasto. Organisaatioilla on omat palautejärjestelmät, mihin voi jättää halutessaan palautetta. Espoo-Salo -oikoratahankkeen suunnitteluun sisältyy erilaisia vuorovaikutusmahdollisuuksia. Ratasuunnittelun yhteydessä on suositeltavaa tuoda esiin oma kantanne.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 5	Aikoinaan suoritettu melumittaus ei vastaa nykyistä tilannetta Kaitajärven pohjoispäässä. Liikennemäärissä ja sen profiilissa (esim. kasvanut rekkaliikenne) tapahtuneet muutokset, tiessä ja sen välittömässä läheisyydessä tapahtuneet muutokset, kuten tien pinnan muutokset ja suoritettujen puiden hakkuut sekä toteutettujen melusteiden nykytila (ml. maavallien painaumet) tulisivat kaikki huomioiduiksi. Uusien mittauksien avulla oikoradan rakentaja voisi sitten, mahdollisesti yhdessä ELY-keskuksen ja/tai Tieyhtiö Ykköstien kanssa, tehdä tarvittavat ja riittävät korjaukset.	Merkitään tiedoksi.
Muistutus 6	Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri lausuu Lohjan osayleiskaavamuutoksista Y5, Y7 ja Y8 maakunnallisesta näkökulmasta, ja sen paikallisena yhdistyksenä Lohjan seudun ympäristöyhdistys antaa asiassa oman laajemman lausuntonsa. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri toteaa, että Espoo-Salo –oikoradan hanketta koskevat ympäristövaikutukset ovat ilmeisen haitallisia nyt kyseessä olevien Lohjan osayleiskaava-alueiden ympäristöarvoille. Ns. ”tunnin junaa” koskevan YYA-ohjelman luontoympäristön arvioinnista käy ilmi, että suunnitellun rataosuuden vaikutusalueesta huomattava osa on metsää (> 70% osuudella Espoo-Salo) ja vain 20% on rakennettua ympäristöä. Nämä metsät ja hanketta ympäröivät metsät viherysteyksineen ovat tärkeitä elinympäristöjä lukuisille eri lajeille.	Muistutuksen osissa, joissa käsitellään Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pulli maaseutualueiden osayleiskaavaa ja Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutosta koskevia asioita vastataan kyseisten kaavojen vastineissa. Helsinki–Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ja arviointiselostuksen täydennyksessä on arvioitu Espoo-Salo –oikoratahankkeen ympäristövaikutuksia laajasti. Väyläviraston ESA-oikoradan yleissuunnitelman yhteydessä on selvitetty ympäristövaikutuksia YVA-menettelyllä. Osayleiskaavamuutoksen ympäristöhaitat on minimoitu niin eläinten kuin ihmistenkin osalta, kuten Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä säädetään. Osayleiskaavamuutoksen sisältövaatimukset täyttyvät.

Muistutus 6	Luontoarvojen tärkeys Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri korostaa, että junalla ei voida ajaa luontoarvojen yli, jotka nyt kyseessä olevien osayleiskaavojen kohdalla ovat moninaiset ja runsaslukuiset. Rata toisi mukanaan myös lisärakentamista, mikä ei ole kaikilta osiltaan kestävää. Uudenmaan liittokin toteaa aloitusvaiheen osayleiskaava Y5:ttä koskevassa lausunnossaan, että ”kaavaa varten on laadittu luontoselvitys, Natura-arviointi ja lepakkoselvitys. Selvitykset osoittavat alueella olevan moninaisia luontoarvoja. Ne tulee kaavaratkaisussa turvata. Alueen huono rakennettavuus ei saa johtaa ratkaisuihin, joilla rakentamista ohjataan alueille, joiden rakennettavuus on muuta aluetta parempi, mutta joiden luontoarvojen säilyttäminen on selvitysten perusteella asetettava etusijalle.” Nyt ehdotusvaiheessa olevien Lohjan osayleiskaavamuutosten tulee noudattaa maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n säännöksiä ympäristöhaittojen vähentämisestä sekä luonnonarvojen vaalimisesta. Tämän saavuttamisessa riittävillä ja ajantasaisilla luontoselvityksillä on tärkeä asema.	Osayleiskaavamuutoksessa Espoo- Salo –oikoradan päärata on osoitettu kaavakartalle alle neljän kilometrin pituudelta. Osayleiskaavassa pääradan välittömässä läheisyydessä on viisi kohdetta, joilla on erityisiä luontoarvoja. Kohteet ovat seuraavat: • Luo-7 (1) Riihessillan vanha metsä. Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. • Luo-2 (7) Hämjoki I ja luo-2 (8) Hämjoki II. Alueen osat, joilla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (saukko) elinpiiriä tai kulkureittejä. • Luo-5 (11) Hämjoki V. Luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (vuollejokisimpukka) lisääntymis- ja levähdyspaikka. • Luo-6 (12) Vilkkeenkoski. Alueen osa, jolla sijaitsee luonnontilaisen kaltainen pienvesikohde. Osayleiskaavamuutoksessa päärata on osoitettu luo-7 (1) –osa-alueen kohdalle. Suunnittelualueella on yksi kohde, jolle on haettu poikkeuslupa luonnonsuojelulain 49 § 1 momentin kiellosta hävittää tai heikentää direktiivilajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikka. Tämän alueen kaavamääräyksissä kyseistä poikkeuslupaa edellytetään liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämiselle ja heikentämiselle. Luo-7 –merkinnällä on osoitettu Riihessillan vanhan metsän alueen osa, jolla häviää tai heikentyy luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikka. Luo-2 (7, 8) ja luo-5 (11) kohteet päärata ylittää sillalla. Kyseiset luontoarvot sijoittuvat Hämjoen varteen. Hämjoen lähiympäristöt on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä luontoarvoja. Muilta osin pääradan merkintä sijoittuu pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle sekä vähäisissä määrin työpaikka-alueelle. Luo-6 -kohde alittaa Espoo-Salo -oikoradan ratalinjauksen. Espoo-Salo -oikoradan yleissuunnitelmassa on esitetty tarkemmin toteutusvaiheen ratkaisu.
--------------------	---	---

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 6	Riittämättömät luontoselvitykset Jo tunnin junaa koskevan hankkeen YVA-ohjelmassa todetaan, että ratalinjausten alueella elää useita EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajeja. "Koska näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulalla kielletty, ne tulee ottaa huomioon kaikessa maankäytön suunnittelussa."	Osayleiskaavamuutoksen kaavaratkaisu perustuu voimassa olevaan Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaan. Sammatin pohjoisosien osayleiskaava on hyväksytty vuonna 2007. Osayleiskaavamuutos mahdollistaa Espoo-Salo -oikoradan toteutumisen; muilta osin kaava ei mahdollista lisärakentamista voimassa olevaan osayleiskaavaan verrattuna. Osayleiskaavamuutoksen sisältövaatimukset täyttyvät. Osayleiskaavamuutoksen luonnonympäristöä koskevat ratkaisut perustuvat alueelle laadittuihin luontoselvityksiin. Osayleiskaavamuutosaluetta koskevat seuraavat luontoselvitykset: • Pienvesikohteiden paikkatieto- ja maastotarkastelu, Helsinki-Turku nopea junayhteys, pienvesiselvitys (Ramboll 21.6.2021) • Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden lepakkoselvitys (Sitowise 11.11.2019) • Espoo-Lohja-Salo oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitykset ratajaksoilla OT2–OT3 (Ramboll 30.9.2019) • Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019 (Silvestris) • Vuollejokisimpukoiden kartoitus Espoo–Turku nopean junayhteyden linjauksella (Alleco Oy 7.8.2019) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden saukkoselvitys (Sitowise 5.3.2018) • Helsinki-Turku nopean ratayhteyden luontoselvitykset (Sito 15.11.2017) • Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettyä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Laadituissa luontoselvityksessä on inventoitu seuraavia luontoarvoja: • Liito-oravan elinympäristöt (2020, 2019, 2003), potentiaaliset elinympäristöt (2017), liito-oravakohteet ja soveltuvat elinympäristöalueet (2019) • Uhanalaisten ja silmälläpidettävien sekä harvinaisten eliölajien esiintyminen (2003)
--------------------	---	--

Muistutus 6	Osayleiskaavamuutoksia Y7 ja Y8 koskeva luontoselvitysten täydennys koskien liito-oravia on puutteellinen. Luontoselvitystä täydennettiin maastokäynnin 14.-16.4.2020 pohjalta. Liito-oravan elinympäristöjä selvitettiin havainnoimalla lajin papanoita järeiden puiden alta ja luontoselvitysten täydennyksen lopputulos on: "Liito-oravista ei tehty havaintoja tarkistettavilla alueilla". Esimerkiksi Nummi-Pusulan eteläosien Raatin alue (katso kuva 1) on merkittävää liito-oravien pesä- ja ruokapuiden aluetta, jota osayleiskaavamuutoksessa Y8 eikä sen luontoselvityksissä ole huomioitu lainkaan.	• EU:n luontodirektiivin II- ja IV –liitteisiin sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Viitasammakon, palosirkan, uhanalaisten sudenkorentojen ja verkko-perhosten potentiaaliset elinympäristöt (2017), viitasammakon mahdollisen elinympäristöt (2019) • Saukon esiintyminen (2018) • Vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikat (2019) • Linnustollisesti merkittävät kohteet (2017) sekä lintudirektiivin I –liitteeseen sisältyvien lajien esiintyminen (2003) • Metsälain 10 §:n mukaiset luontotyytit (2020) sekä metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (2003) • Luonnontilaiset ja luonnontilaisten kaltaiset pienvesikohteet, jotka täyttävät vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän (2021) • Vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamat uhanalaiset luontotyytit (2020), huomion arvoiset pintavesikohteet (2017) sekä vesilain mukaiset pienvesikohteet (2003) • Luonnonsuojelulain luontotyytit (2020, 2003) • Muut luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet (2003) • Kasvillisuus ja luontotyytit yleispiirteisesti (2017) • Luonnonmaantieteelliset ja maisemalliset piirteet (2003) • Ratalinjauksen suhdetta luonnon ydinalueisiin ja ekologisiin yhteyksiin (2017) Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvitys (Envibio 2003) koskee koko osayleiskaavamuutosaluetta. Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennys (Ramboll 12.5.2020) koskee osayleiskaavamuutosaluetta. Selvityksessä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitun, vaarantuneeksi (VU) luokitellun liito-oravan elinympäristöihin sekä luonnonsuojelulain suojeltuihin, metsälain 10 §:n ja vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamiin ja uhanalaisiin luontotyypeihin. Muut luontoselvitykset kohdistuvat Helsinki-Turku ratayhteyden selvitysalueelle eli osayleiskaavamuutoksen pääraita-merkinnän lähiympäristöön eli alueelle, mihin merkittävät maankäytön muutospainet kohdistuvat.
--------------------	--	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 6	Huomautamme, että liito-oravien ohella muitakaan osayleiskaava-alueella olevia lajeja ei ole selvitetty tarkemmin luontoselvityksin. Esimerkiksi lintukartoitusta ei ole uusittu lainkaan sitten vuoden 2003 luontokartoituksen, kuten Hakki ry totesi jo aloitusvaiheen lausunnossaan. Pelkkä maininta tai viittaus E18-moottoritien rakentamisen aikaisiin luontoselvityksiin ei ole riittävää lajien elinympäristöjen nykytilan arvioimiseksi hankkeen vaikutusalueella, vaan ajantasainen nykytilan kartoitus riittävällä aikavälillä on tarpeen. Nämä luontoselvityksiä koskevat puutteet tulee ehdottomasti korjata ja osayleiskaava tuoda korjattuna uudelleen nähtäville.	Vuonna 2003 laaditussa Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan ja osayleiskaavan muutoksen luontoselvityksessä inventoitiin vuonna 2001 tehtyjen liito-oravareviirien nykytila. Kaikki löydettyt ja sopivilta vaikuttavat elinympäristöt tutkittiin. Liito-oravasta kertonien merkkien löydyttyä pyrittiin reviirin rajat määrittämään mahdollisimman tarkoin ja etsimään pesäpuu. Vuonna 2017 laaditussa Helsinki–Turku nopean ratayhteyden luontoselvityksessä inventoitiin mahdollisen ratalinjan ympäristöä. Selvitystä varten tilattiin aiemmat liito-oravan havaintotiedot selvitysalueelta ja sen ympäristöstä ympäristöhallinnon ylläpitämästä uhanalaisten lajien rekisteristä. Lähtöaineistona käytettiin Maanmittauslaitoksen peruskartta- ja ilmakuvaa-aineistoja. Puustotiedot pohjautuvat Luonnonvarakeskuksen valtakunnan metsien inventoinnin metsävaratietoihin (VMI). Lähtöaineistosta suljettiin pois lajille soveltumattomat alueet, kuten avosuot, rämeet, taimikot, hakkuualueet, pellot, mäntykankaat, turvetuotantoalueet ja muut rakennetut ympäristöt. Potentiaalisiksi kohteiksi määritettiin kuusivaltaiset varttuneet metsäkuviot, lehtipuuvaltaiset metsäkuviot, jokivarret sekä peltojen reunametsät. Tämän perusteella kohdennettiin maastotyöt potentiaalisiksi määriteltuihin paikkoihin. Ympäristöhallinnon rekisterissä on useampia aikaisempia havaintotietoja liito-oravasta selvitysalueen läheisyydestä, jotka tarkistettiin selvityksen yhteydessä. Silvestriksen selvityksessä Valtatie 1 Muurla-Lieviö – Liito-oravaseuranta 2019 kartoitettiin 79 kohdetta moottoritien suunnittelualueelta. Lähtökohtina oli tutkia, ovatko alueet asuttuja vai asumattomia, ja onko metsän tila säilynyt samanlaisena liito-oravalle. Maastokäynnit tehtiin huhtikuussa. Vuonna 2020 laaditussa Y7 ja Y8 Luontoselvitysten täydennettiin maankäytön muutosalueille ja niiden läheisyyteen aiempina vuosina tehtyjä luontoselvityksiä. Selvityksessä keskityttiin mm. luokitellun liito-oravan elinympäristöihin. Osayleiskaavamuutosalueelle laaditut luontoselvitykset on todettu riittäviksi. Kaavan laadinnassa on otettu huomioon alueella esiintyvät luontoarvot. Osayleiskaavamuutoksen luontoarvoihin kohdistuvat merkinnät perustuvat laadittuihin luontoselvityksiin. Osayleiskaavamuutokseen on osoitettu viisi alueen osaa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella suojellun lajin (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.
--------------------	--	---

Muistutus 6	Puuttuvat ekoyhteydet Oikorata toteutuessaan katkaisee ekoyhteyksiä. Oikoradan ja jo olemassa olevan moottoritien yhteisvaikutus ekoyhteyksien katkeamiseen tulee erityisesti huomioida uusien ekoyhteyksien luomisella alueilla, joilla luontaiset ekoyhteydet katkaistaan. Osayleiskaavamuutoksen Y8 osalta on selvää, että osayleiskaava-alueelle tarvitaan yksi ekoyhteys lisää sekä moottoritien että radan yli (katso kuva 2). Lisäksi Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutokseen Y7 sisältyvällä ratatunnelin sisäänmenolla ja suuaukkojen louhinnalla on olemassa olevaa luonnonsuojelualuetta pirstova vaikutus, jota ei ole huomioitu kaavoituksessa.	Muistutuksessa mainittu Raatin alue sijoittuu Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutosalueelle. Helsinki–Turku nopean ratayhteyden luontoselvityksessä Turku-Helsinki – nopean ratayhteyden hankkeelle on toteutettu luonnon ydinaluetarkastelu ja niiden välisten ekologisten yhteyksien kartoitus. Ekologisten yhteyksien tarkastelussa keskeinen elementti on valtatie 1 eli Turun moottoritie, joka sijoittuu linjauksen rinnalle. Valtatiellä on suuri merkitys nykytilassa ekologisten yhteyksien toimivuudelle. Osayleiskaavamuutokseen on osoitettu yksi viheryhteystarve –merkintä. Merkinnällä kuvataan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostamaa ekologisten yhteyksien runkoa. Viheryhteystarve –merkintä on osoitettu luontoselvityksen mukaiselle vahvalle ekologisen yhteydelle, mikä on tunnistettu seudullisesti merkittäväksi. Merkinnän kohdalla on olemassa oleva riistan alikulku, mikä mahdollistaa kulun valtatie 1:n alitse. Lausunnossa on esitetty yhtä uutta ekoyhteyttä. Esitetyn yhteyden eteläpuoli on luontoselvityksen mukaan luonnon ydinaluetta, mistä on osoitettu ekologinen yhteys valtatie 1:n ja mahdollisen radan pohjoispuolelle toiselle luonnon ydinalueelle. Osayleiskaavamuutoksessa esitetty viheryhteystarve –merkintä varmistaa samojen, edellä mainittujen luonnon ydinalueiden välisen yhteyden. Esitettyssä uudessa ekoyhteyden linjauksessa valtatie 1:n varrella oleva riista-aita estää yhteyden toteutumisen.
--------------------	---	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 7, erillinen kuuleminen	En oikein saanut tarkkaa kuvaa kaava materiaaleista koskien omista maani Palkkisilta nimistä tilaa. Siksi laitan palautteen. 1. Aikoinaan Sammatin kunnan laatimassa kaavaehdotuksessa Palkkisillan pihapiirissä oleva vanha, vanhin, asuinrakennus oli jätetty ns suojelun ulkopuolelle. Miten on nyt? Tekstistä saan käsityksen että olisi suojelussa mukana. Pihaympäristö on muodostunut nykyiseen muotoonsa vasta 1980-luvulta alkaen. Ilmeisesti olen onnistunut kun suojellaan. Onko suojelussa huomioitu piha-alueen läpi kulkevan tien vaikutus ? Tie on kapeampi kuin mitä maanmittauslaitoksen asiakirjoihin on merkitty. Jos joku kyseisen tieoikeuden omaava rupeaa leventämään tietä voiko hän tehdä sen erikseen lupaa kysymättä? Tien levennys muuttaa silloin oleellisesti pihapiiriä. Ymmärrän pihapiirin kolmen vanhimman rakennuksen suojelun hyvin, mutta hieman ihmetyttää 1970- luvun lopulla rakennetun liiterin ja 1982 rakennetun konehallin suojelu. Niiden paikalla on aiemminkin ollut rakennukset toinen paloi vuonna 1969 ja toinen romahtamaisillaan ollut liiteri korvattiin 1982 rakennetulla konehallilla. Ehdotin aikoinaan lääninhallitukselle Hämjoen kosken ennallistamista, asiasta ei kuulunut mitään. Ehdotan sitä uudelleen harkittavaksi. Hämjoen perkuu 1970-luvulla aiheutti joen kalakannan tuhoutumisen, en tiedä onko palautunut. Saman perkauksen seurauksena perkauksesta alajuoksulle joelle aiheutui mutkakohtiin runsaita maan syöpymisiä, joita ennen perkuuta ei esiintynyt. Muuta tiedoksi 30-luvulla jokea on oikaistu Palkkisillan maidenkohdalla. Joen oikaisun johdosta tilojen ja silloinen kunnanraja on käytännössä muuttunut. Näistä muutoksista ei kuitenkaan ole silloin suoritettu rajojen virallisia tarkistuksia. Olisiko niiden aika tässä samassa kaavamuutoksessa?	Osayleiskaavamuutoksessa kyseinen alue on osoitettu maatilatalouskeskuksen AM/s (23) -alueeksi, jolla ympäristö säilytetään, ja alueella on myös säilytettävän rakennuksen sr (23) -kohdemerkintä. Maanomistajan kuulemisen jälkeen säilytettävän rakennuksen (sr) kaavamääräystä on tarkistettu. Kyseinen määräys kohdistuu vain suojeltavaan rakennukseen. Kiinteistöllänne sijaitseva säilytettävä rakennus on tilakeskuksen päärakennus. Lisäksi kiinteistöllänne on alueen, jolla ympäristö säilytetään, merkintä (/s), minkä johdosta alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta ja ympäristö säilytetään. Suojeluperusteena on Sammatin ja Nummi-Pusulan sekä Nummen kirkonkylän kulttuuriympäristöjen inventointi (Wager 2003). Listaus suojelumerkintäkohteista on esitetty kaavaselostuksen sivulla 109. Kiinteistöenne halki kulkee Heilammentien yksityistie mikä on osoitettu osayleiskaavamuutoksessa yksityistie/katu – kaavamerkinnällä. Yksityistien rakentamisesta ja kunnossapidosta huolehtivat tieosakkaat yhdessä, muilla osapuolilla ei ole tarvetta vaikuttaa tien olosuhteisiin. Kyseistä yksityistietä ei osoiteta tulevaisuudessa kaduksi. Osayleiskaavamuutoksessa Hämjoen varsi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alueella on maisemaa muuttava maanrakennustyö tai muu tähän verrattavissa oleva toimenpide luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty. Toimenpiderajoitus ei koske puiden kaatamista. Kyseiset kiinteistörajojen tarkistukset eivät sisälly osayleiskaavamuutokseen. Haja-asutusalueen kiinteistötoimituksista vastaa Maanmittauslaitos.
--	---	--

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 8, erillinen kuuleminen	Omistan vaimoni kanssa kiinteistön 444-470-x-x. Kiinteistön kaavamerkintää on ehdotuksessa muutettu siten, että uudisrakentaminen edellyttää asemakaavaa. Kiinteistö sijaitsee Leikkiläntien ja Tavolantien risteyksessä, 300 metrin päässä moottoriteliittymästä ja bussipysäkeistä. Kiinteistön rajalla kulkee kunnan viemäri ja vesijohto, joihin voi liittyä samalla tavalla kuin asemakaavaalueilla. Tontilla sijaitsee vanha purkukuntoinen n. 20 m2:n asuintalo ja n. 10 m2:n purkukuntoinen varasto. Tontin käyttöönotto edellyttää uudisrakentamista. Asemakaava edellyttäminen uudisrakentamiselle voi estää kiinteistön käyttöönoton kauas tulevaisuuteen, Lohjan kaavoitusohjelmassa ei ole merkintää kyseisen alueen asemakaavoituksen aloittamisesta. Tunnin ratayhteyden rakentamisesta ei ole rakentamispäätöksiä eikä niitä ole odotettavissa moneen vuoteen, suunnittelu kustannusarvioiden edellyttämään tasoon kestää vuosia. Mikäli ehto asemakaavoittamisesta toteutuu, omistamamme kiinteistön uudisrakentaminen on mahdollistettava suunnittelutarveratkaisun kautta.	Kiinteistö on merkitty osayleiskaavamuutoksessa erillispientalojen alueeksi (AO-1). Osayleiskaavamuutos edellyttää erillispientalojen alueen (AO-1) asemakaavoittamista. Kyseiset alueet tulee asemakaavoittaa, sillä ne liittyvät kiinteästi nykyisen voimassa olevan asemakaavan vaikutuspiiriin, ja alue voidaan tulkita asemakaava-alueen lievealueeksi. Kiinteistö on rajautuu asemakaava-alueeseen. Alueen asemakaavoittamisen tarve nousi esiin ELY –keskuksen lausunnossa koskien osayleiskaavan muutosehdotusta. Asemakaavoitusta edellyttävä määräys vaikuttaa niin, että kaupungin tulee laatia asemakaava, jonka jälkeen alueelle on mahdollista hakea rakennuslupaa. Ennen asemakaavan laatimista on mahdollista hakea suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamislupaa, joilla tutkitaan edellytykset rakennusluvan myöntämiselle. Mahdollisen suunnittelutarveratkaisun yhteydessä harkitaan edellytykset rakennusluvan myöntämiselle ja harkinta tehdään luvan hakemisen yhteydessä. Lohjan kaupungin kaavoitusohjelmassa ei ole osoitettu kaavahanketta alueelle. Kaupungilla on ollut maankäytön kehittämishanke - E18- solmu-kohtien maankäytön kehittäminen Lohjalla. Työn tavoitteena oli Lohjan moottoriteliittymien potentiaalisten yritysalueiden maankäytön kehittäminen, joten alueen asemakaavoitus voi tulla ajankohtaiseksi. Tarkempaa aikataulua alueen asemakaavoitukselle ei ole laadittu.
Muistutus 9	Lohjalla on hyväksymisvaiheessa Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan muutos Y8. Kaavamuutoksen alueella sijaitsee noin 30 omakotitaloa, joiden nykyisessä kaavassa on osoitettu rakennusoikeus loma-asunnolle. Nykyisen kaavan mukaan siis vanhan kesämökin tilalle saa rakentaa uuden.	Merkitään tiedoksi.

6. EHDOTUSVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Muistutus 9	Kaavamuutoksessa puhutaan näillä kiinteistöillä olevien loma-asuntojen korjaamisesta. Rakentamisesta ei mainita mitään. Ryhdyin selvittämään asiaa. Sain 20.9.2021 Lohjan kaavoitusosastolta tiedon, että kaavamuutoksen jälkeen näillä tonteilla ei saa enää rakentaa uutta loma-asuntoa vanhan tilalle muutoin kuin poikkeusluvalla. Käytännössä kaavamuutos, mikäli se hyväksytään, tulee siis poistamaan rakennusoikeuden noin kolmeltakymmeneltä omarantaiselta vapaa-ajan kaavatontilta Sammatissa. Muutosta perustellaan moottoritien ja suunnitellun oikoradan yhteismelulla. Oikorata on linjattu kauemmas näistä kesämökeistä kuin moottoritie. Moottoritien melun korvausvaatimukset on puolestaan käsitelty Maa- ja metsätalouden ministeriön vuonna 2012. Näen Lohjan kaupungin kannalta riskin, että kaavamuutoksen hyväksyminen saattaa johtaa kesämökkikiinteistöjen omistajien tekemiin korvausvaatimuksiin rakennusoikeuden menetyksistä. Omarantaisella vapaa-ajan kiinteistöllä rakennusoikeuden arvo on Sammatissa keskimäärin 100.000 euroa/kiinteistö, tontin koosta riippuen. Esitetty kaavamuutos sallii olemassa olevien rakennusten korjaamisen. Onkin hyvä kysymys, eikö uutta vapaa-ajan asuntoa ole helpompi suunnitella ja rakentaa ääntä eristäväksi, kuin korjata vanhojen pääosin 1960-1990 -luvuilla rakennettujen kesämökkien äänieristystä. Kiinteistönomistajilla on tällä hetkellä hyvin erilaista tietoa siitä, mitä kaavamuutoksen alueella saa tehdä. Meidän kiinteistömme sijaitsee Hauklammen rannalla osoitteessa x Sammatti. Siellä on 1960-70 -luvuilla valmistuneet vapaa-ajan asunto, sauna ja talousrakennus. Olemme ostaneet kiinteistön kaavan mukaisena omarantaisena rakennuspaikana, mikä on kirjattu kauppakirjaan.	Osayleiskaavan muuttamisen tavoitteena on ESA-oikoradan eli ns. Tunnin junan toteutumisen edistäminen. Muutoksella on tarkoitus osoittaa vireillä olevan yleissuunnitelman mukainen tarkentunut ratalinjaus ja huomioida radasta aiheutuvat ympäristövaikutukset. Kaavaratkaisu perustuu yleissuunnitelman tie- ja raideliikenteen yhteisiin päivä- ja yömeluarvoihin sekä meluntorjunnalla että ilman meluntorjuntaa. Melulle on annettu valtioneuvoston päätöksellä (993/1992) ohjearvot. Loma-asumisessa melun ohjearvo on taajamien ulkopuolella päivällä 45 desibeliä. Melun takia alueelle on osoitettu RA-1 -merkintä, joka perustuu muun muassa maankäyttö- ja rakennuslain 5 § ja 39 §. Näillä pyritään takaamaan ihmisille kaikin puolin terveellinen elinympäristö. Loma-asuntoalueilla RA-1 on seuraava kaavamääräys: "Alue on tarkoitettu olemassa olevaan loma-asumiseen. Olemassa olevien lomarakennusten korjaaminen sekä olevaan lomarakennukseen kuuluvien talousrakennusten rakentaminen on mahdollista. Saunarakennuksen kerrosala saa olla enintään 30 m² ja muiden talousrakennusten kerrosala yhteensä enintään 70 m². Yksittäisen talousrakennuksen kerrosala saa olla enintään 40 m². Samalla rakennuspaikalla saa olla yhteensä enintään 4 rakennusta/rakennelmaa. Alle 5000 m²:n suuruisilla rakennuspaikoilla rakennusoikeus määräytyy tehokkuusluvun e=0,05 mukaan." Kaavaselostuksessa on oikoradan ja moottoritien yhteismelusta kertova Meluvyöhykkeet-osio kaavaselostuksen sivulla 13. Alue, jossa 45 desibelin ohjearvo ylittyy, ei ole lähtökohtaisesti terveellinen ympäristö loma-asumiselle. Kaavamuutos mahdollistaa meluntorjuntatoimenpiteet rata-alueelle. Meluntorjuntaratkaisut tarkentuvat radan jatkosuunnittelussa. Osayleiskaavassa ei oteta kantaa rakennusteknisiin kysymyksiin. Varsinainen lupaharkinta tehdään siinä vaiheessa, kun suunnittelutarveratkaisua, poikkeamislupaa tai rakennuslupaa haetaan.
--------------------	---	---

Muistutus 9	Sain Lohjan rakennusvalvonnasta 20.8.2021 kirjallisen tiedon, että vanhan purkaminen ja uudisrakentaminen on mahdollista suoraan rakennusluvalla. Kun lähdin varmistamaan asiaa kaavoitusosastolta, tulikin tieto edellä mainitusta rakennusoikeuden poistumisesta. Toivon Lohjalta johdonmukaista linjaa Sammatin kaavamuutosalueen rakentamiskysymykseen. Kaupunki on jakanut alueella toukokuussa korjauskehotuksia, joten kiinteistöillä ollaan nyt aktiivisia rakennushankkeiden kanssa. Mekin tarvitsemme syksyn aikana täsmällisen tiedon siitä, miten omistamamme kiinteistön rakennuksia saa uudistaa.	Merkitään tiedoksi.
-------------	---	---------------------